

จดหมาย

ต้อนรับจดหมายงานของคดีอุทธรณ์และฎีกา

Appeal and supreme courts case inspection division

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๒ เดือนสิงหาคม ๒๕๕๖

www.asci.police.go.th

บรรณาธิการ

จุลสารส่วนตรวจสอบสำนวนคดีอุทธรณ์และฎีกาฉบับนี้ออกในเดือนสิงหาคม ซึ่งในวันที่ ๗ สิงหาคม เป็นวันรพี พระบิดาแห่งนักกฎหมายไทย คณะจัดทำจุลสารจึงได้นำพระประวัติของพระบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ พระนามเดิมว่า พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ ลงไว้ในจุลสารฉบับนี้ เพื่อให้ได้ทราบถึงพระประวัติ ของพระบิดาแห่งนักกฎหมายไทย นอกจากนี้ ก็ยังมีคดีที่ทำความเห็นแย้ง และอัยการสูงสุดชี้ขาดให้แย้ง เพื่อเป็นแนวทางการทำความเห็นแย้งต่อไป พร้อมทั้งมีคำพิพากษาที่น่าสนใจเกี่ยวกับพยานบอกเล่า เกร็ดความรู้ที่เกี่ยวกับการใช้ชีวิตประจำวัน

ช่วงนี้เป็นช่วงหน้าฝน ขอให้ทุกฝ่ายมีสุขภาพแข็งแรง ปราศจากโรคภัยที่มาในหน้าฝนนี้ครับ

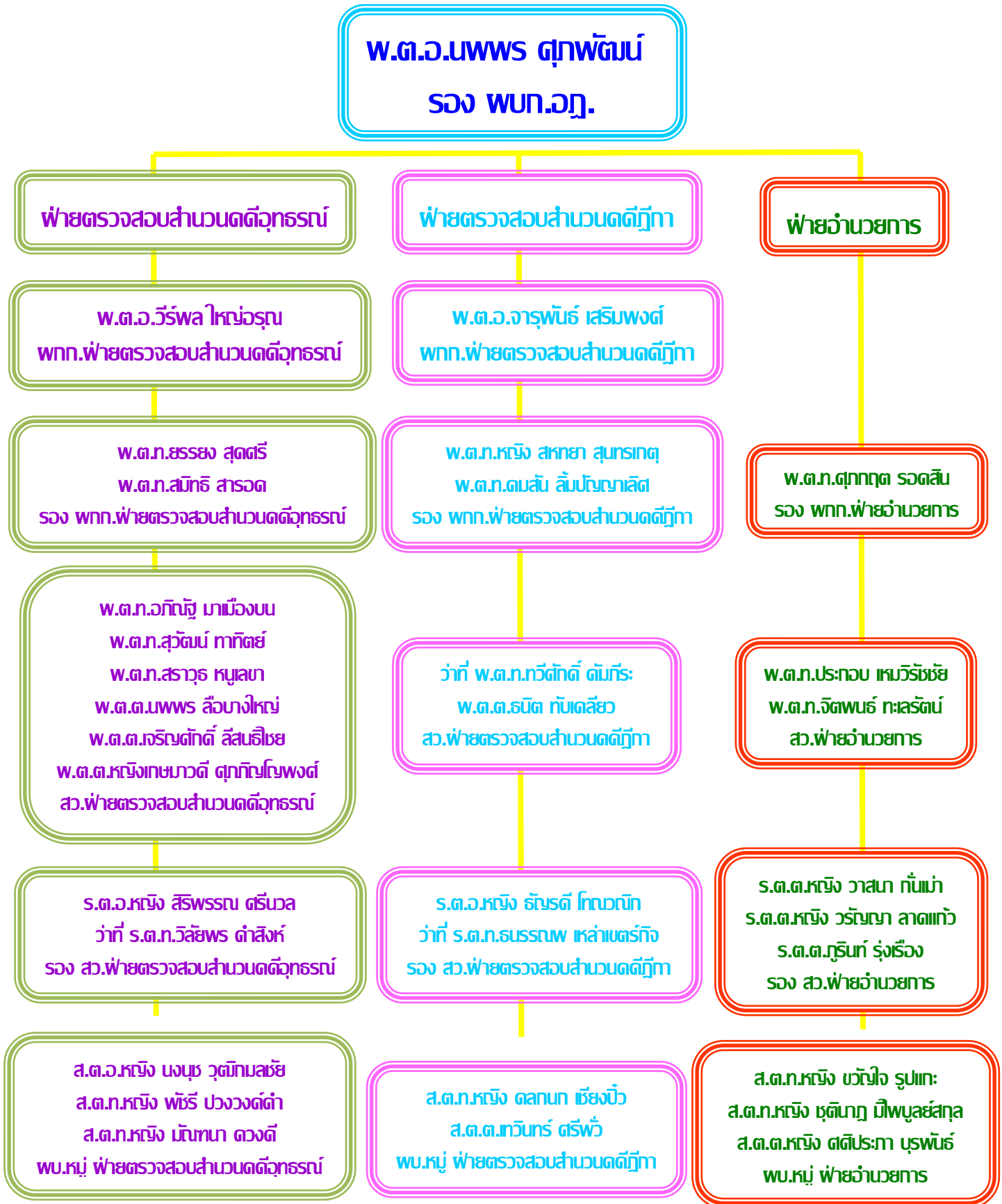
พ.ต.อ. นพพร ศุภพัฒน์

(นพพร ศุภพัฒน์)

รองผู้บังคับการส่วนตรวจสอบ

สำนวนคดีอุทธรณ์และฎีกา อ.อ.

บรรณาธิการ

สถิติปริมาณสำนวนเดือนเมษายน - กรกฎาคม ๕๖

ระยะเวลา	ปริมาณ สำนวนทั้งหมด	สำนวน ศาลยกฟ้อง	ความเห็น แย้งอัยการ	ผลอัยการสูงสุดชี้ขาด			
				ให้อุทธรณ์	ไม่อุทธรณ์	ให้ฎีกา	ไม่ฎีกา
เม.ย.-ก.ค.๕๖	๓๒,๘๖๑	๑๕๐	๒๗	๓	-	๙	-

ปริมาณสำนวนฝ่ายตรวจสอบสำนวนคดีอุทธรณ์

เดือน	ปริมาณสำนวน
เมษายน	๕,๘๙๔
พฤษภาคม	๙,๔๗๖
มิถุนายน	๘,๖๗๓
กรกฎาคม	๗,๗๗๘

ปริมาณสำนวนฝ่ายตรวจสอบสำนวนคดีฎีกา

เดือน	ปริมาณสำนวน
เมษายน	๒๑๘
พฤษภาคม	๒๓๗
มิถุนายน	๒๕๑
กรกฎาคม	๓๓๔

โครงการจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะ:

วันพฤหัสบดีที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ.2556

ณ วัดไทร หมู่ที่ 9 ตำบลกระดังงา อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม

ทดสอบสมรรถภาพประจำเดือน

พฤติการณ์ที่ถือว่าได้รับความเสียหายแล้ว

ความผิดฐาน ร่วมกันเป็นผู้สนับสนุนกรรมการ ผู้จัดการ ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งได้รับมอบหมายให้จัดการทรัพย์สินของนิติบุคคลนั้น กระทำผิดหน้าที่โดยทุจริต จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของนิติบุคคล , เบียดบังยกยอกทรัพย์สินของนิติบุคคลโดยทุจริตและกระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.๒๕๓๕

ข้อเท็จจริงฟังได้ความว่า ก่อนเกิดเหตุธนาคาร ก. จำกัด(มหาชน) ผู้เสียหาย ได้ทำการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายประเภท “บริษัทมหาชนจำกัด” ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการประกอบธุรกิจด้านรับฝากเงินจากประชาชนประเภทที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถามหรือเมื่อสิ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้ และประกอบธุรกิจใช้ประโยชน์จากเงินที่รับฝากเช่นให้สินเชื่อ ให้เบิกเงินเกินบัญชีเงินฝาก ให้กู้ยืมเงิน ต่อมาธนาคารฯ ผู้เสียหายได้นำหุ้นสามัญไปขอจดทะเบียนต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยประสงค์นำหุ้นดังกล่าวออกซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มีคำสั่งอนุมัติให้รับหุ้นสามัญของผู้เสียหายเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนเข้าทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ได้ จึงทำให้นธนาคารฯ ผู้เสียหาย เป็นบริษัทจดทะเบียนตาม พ.ร.บ.ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.๒๕๑๗

คดีนี้ธนาคารฯ ผู้เสียหาย มีนาย ก. เป็นกรรมการผู้จัดการใหญ่ โดยได้รับมอบหมายให้บริหารงานประจำและดำเนินงานทั้งปวงของธนาคารฯ ผู้เสียหาย และเป็นบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของธนาคารฯ ผู้เสียหายให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และคำสั่งต่างๆ ที่ออกโดยรัฐหรือโดยธนาคารพาณิชย์อื่นๆ โดยธนาคารแห่งประเทศไทยได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔ ทวิ แห่ง พ.ร.บ.ธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.๒๕๐๕ มีคำสั่งตามหนังสือที่ ธพ.ณป.๑๘๔/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๑ ก.พ.๒๕๓๗ กำหนดให้ธนาคารฯ ผู้เสียหาย ปฏิบัติตามคำสั่งธนาคารแห่งประเทศไทยในการให้สินเชื่อและภาระผูกพันแก่ลูกค้ารายใหม่ ขณะเกิดเหตุมีบริษัท พี. จำกัด เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ซึ่งมีนาย จ. จำเลย เป็นกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนโดยลงลายมือชื่อและประทับตราของบริษัท โดยก่อนเกิดเหตุ บริษัท พี. จำกัด ได้เปิดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันไว้กับธนาคารฯ ผู้เสียหาย ต่อมาวันที่ ๒๘ มิ.ย.๒๕๓๗ บริษัท พี. จำกัด โดยจำเลย ได้ออกเช็คธนาคารกรุงเทพฯ ผู้เสียหาย ลง ๒๘ มิ.ย.๒๕๓๗ จำนวนเงิน ๒,๙๖๖,๘๗๐ บาท สั่งจ่ายให้กับบริษัท ส. จำกัด ซึ่งในขณะนั้นบัญชีของบริษัท พี. จำกัด มีเงินอยู่ในบัญชีเพียง ๓๐.๓๒ บาท ไม่พอจ่ายเงินตามเช็คนั้นได้ และไม่มีสัญญาเบิกเงินเกินบัญชี แต่ นาย ก. ได้อาศัยโอกาสที่ตนเป็นกรรมการผู้จัดการใหญ่ ได้ใช้บัตรผ่านรายการพิเศษหมายซึ่งเป็นบัตรที่สามารถใช้แก้ไขหรือเพิ่มวงเงินสินเชื่อในระบบข้อมูลคอมพิวเตอร์ของลูกค้า ทำการอนุมัติให้สินเชื่อเบิกเงินเกินบัญชีชั่วคราวให้แก่บริษัท พี. จำกัด โดยไม่ได้จัดให้มีหลักประกัน และเป็นการให้สินเชื่อในกิจการที่ไม่มีพื้นฐานธุรกิจรองรับแท้จริง อันเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งธนาคารแห่งประเทศไทย ตามหนังสือ ธพ.ณป. ดังกล่าวข้างต้น โดยได้ร่วมกับจำเลยและพวกวางแผนและร่วมกันกระทำความผิดก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธนาคารฯ ผู้เสียหาย ทางธนาคารฯ ผู้เสียหาย จึงได้มอบอำนาจให้นาย ค. ไปแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับจำเลยตามกฎหมาย ซึ่งต่อมาจำเลยได้เข้ามามอบตัวต่อพนักงานสอบสวนพนักงานสอบสวนจึงได้ดำเนินคดีตามกฎหมาย

อนึ่ง ผู้ที่เกี่ยวข้องในคดีนี้ นาย ก. ได้ถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๗๖๗/๒๕๔๖ และนาย จ. จำเลย ได้ถูกฟ้องเป็นจำเลยที่ ๒ ตามคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๗๒๕๔/๒๕๔๓ ซึ่งต่อมาศาลอาญาได้มีคำพิพากษา เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๘ ลงโทษจำคุกจำเลย ๖ ปี ๘ เดือน ในฐานะความผิดตาม พ.ร.บ.หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.๒๕๓๕ ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๓๙๔๗/๒๕๔๘ ซึ่งจำเลยได้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาล

ศาลชั้นต้น จำเลยนำสืบว่าเข้าไปเป็นกรรมการบริษัท พี. จำกัด เพราะคำสั่งหรือคำขอร้องของนาย ร. ซึ่งเปรียบเสมือนผู้บังคับบัญชาเพราะในขณะนั้น นาย ร. เป็นที่ปรึกษากรรมการผู้จัดการใหญ่ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของจำเลยและการเข้าไปเป็นกรรมการของบริษัทดังกล่าวเหล่านั้นจำเลยไม่มีส่วนในการบริหารงานของบริษัทดังกล่าวคงมีเพียงหน้าที่ลงลายมือชื่อในเอกสารตามที่พนักงานของนาย ร. ซึ่งดูแลบัญชีและการเงินของบริษัทดังกล่าวมาให้ลงลายมือชื่อในฐานะกรรมการของบริษัทเท่านั้น และไม่เคยได้รับผลประโยชน์ตอบแทนใด ๆ ในการเข้าไปเป็นกรรมการของบริษัทดังกล่าว แม้พยานหลักฐานของโจทก์จะนำสืบไปในทำนองว่า การไปเป็นกรรมการบริหารบริษัทในเครือที่นาย ร. จัดตั้งขึ้นไม่ใช่นโยบายโดยตรงของธนาคารผู้เสียหาย และในการที่จำเลยเข้าไปเป็นกรรมการบริษัทที่นาย ร. จัดตั้งขึ้นหลายบริษัทซึ่งแสดงความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างจำเลยกับนาย ร. และนาย ก. ก็ตาม แต่โจทก์ก็ไม่มีหลักฐานมาสืบให้เห็นว่าจำเลยมีส่วนร่วมหรือสนับสนุนในการตั้งวงเงินชั่วคราว ในกรณีใช้บัตรผ่านรายการของนาย ก. ให้แก่บริษัทในเครือของนาย ร. อีกทั้งการอนุมัติสินเชื่อของนาย ก. ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธนาคารผู้เสียหายตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยมีหนังสือตั้งข้อสังเกตและให้แก้ไขมีมาก่อนที่จำเลยจ่ายเช็คฉบับพิพาทดังกล่าวและการอนุมัติสินเชื่อของนาย ก. มีได้อนุมัติสินเชื่อให้แก่บริษัท พี. จำกัด ซึ่งจำเลยเป็นกรรมการผู้มีอำนาจบริษัทเดียว แต่ยังไม่อนุมัติให้แก่กลุ่มของบริษัทในเครือของนาย ร. หลายบริษัทด้วย ซึ่งจำเลยก็ต่อสู้อย่างไม่ได้เกี่ยวข้องกับอำนาจของผู้บริหารธนาคารผู้เสียหายจะอนุมัติ อย่างไรก็ตาม แม้การอนุมัติให้สินเชื่อของนาย ก. ให้แก่กลุ่มบริษัทในเครือของนาย ร. จะส่อไปในทางก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธนาคารผู้เสียหายก็ตาม แต่เฉพาะในกรณีที่จำเลยในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจทำการแทนของบริษัท พี. จำกัดได้สั่งจ่ายเช็คของธนาคาร ก. สำนักงานใหญ่ ผู้เสียหายสั่งจ่ายให้แก่บริษัท ส. จำกัด ซึ่งขณะนั้นบัญชีของบริษัท พี. จำกัด มีเงินอยู่ในบัญชีเพียง ๓๐.๓๒ บาทก็ตามแต่ในวันดังกล่าวก็ปรากฏว่ามีเช็คต่างธนาคารเพื่อฝากเข้าบัญชีของบริษัท พี. จำกัด เพื่อรอเรียกเก็บเงินเข้ามาอยู่ในบัญชีแล้ว แม้ข้อเท็จจริงต่อมาจะรับฟังได้ว่า มีการใช้บัตรผ่านรายการของนาย ก. ตั้งวงเงินสินเชื่อชั่วคราวให้แก่บริษัท พี. จำกัด ผ่านเช็คที่จำเลยสั่งจ่ายไปก่อนโดยไม่รอฟังผล แต่ต่อมาก็ปรากฏว่า เช็คต่างธนาคารที่รอเรียกเก็บเงินสามารถเรียกเก็บเงินได้ และในวันดังกล่าวที่มีการสั่งจ่ายเช็คกรณีนี้ออกไปบริษัท พี. จำกัด ยังคงมีเงินเหลือในบัญชีเป็นเงิน ๙.๖๔ บาทยังคงถือว่าอยู่ในฐานะเจ้าหนี้ของธนาคารผู้เสียหาย ดังนั้น การตั้งวงเงินชั่วคราวและผ่านเช็คให้แก่บริษัท พี. จำกัด กรณีนี้ไปก่อน แม้จะไม่มี การวิเคราะห์สินเชื่อแต่ก็ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของธนาคาร ก. จำกัด (มหาชน) ผู้เสียหาย พยานหลักฐานที่โจทก์ นำสืบมายังไม่พอฟังว่า จำเลยให้การช่วยเหลือหรือสนับสนุนนาย ก. ให้ยกยอทรัพย์สินของธนาคารผู้เสียหาย ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย พยานหลักฐานหรือข้อต่อสู้ประเด็นอื่นของจำเลยจึงพิพากษายกฟ้อง

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พิจารณาแล้วยังไม่เห็นพ้องกับคำสั่งไม่อุทธรณ์ของพนักงานอัยการด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

๑.คดีนี้ นาย ศ. ได้รับมอบอำนาจจาก ธนาคาร ก. จำกัด(มหาชน) ผู้เสียหาย ให้มาแจ้งความร้องทุกข์ ต่อพนักงานสอบสวน แจ้งว่าขณะเกิดเหตุธนาคารฯ ผู้เสียหาย มีนายเกริกเกียรติ ชาลีจันทร์ เป็นกรรมการผู้จัดการใหญ่ ได้รับมอบหมายให้บริหารงานประจำและดำเนินการทั้งปวงของธนาคารฯ ผู้เสียหาย ซึ่งคดีนี้บริษัท พี. จำกัด โดยนาย จ. จำเลยในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจของ บริษัท พี. จำกัดได้ออกเช็คของธนาคารฯ ผู้เสียหายลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๓๗ จำนวนเงิน ๒,๙๖๖,๘๗๐ บาท สั่งจ่ายให้กับบริษัท ส. จำกัด ซึ่งขณะนั้นบัญชีของบริษัท พี. จำกัด มีเงินไม่พอจ่ายเงินตามเช็คดังกล่าว และไม่มีสัญญาเบิกเงินเกินบัญชี แต่นาย ก. ซึ่งเป็นกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลับได้ใช้บัตรผ่านรายการพิเศษอนุมัติวงเงินสินเชื่อเบิกเงินเกินบัญชีชั่วคราวให้แก่บริษัท พี. จำกัด โดยที่ไม่มีหลักประกัน อันเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทย แสดงให้เห็นถึงการร่วมกันกับจำเลยกระทำความผิดที่ได้มีการวางแผนเตรียมการไว้ล่วงหน้าอย่างดี ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของธนาคารฯ ผู้เสียหาย ซึ่งตามข้อเท็จจริงในส่วนนี้ เป็นการยืนยันได้ว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้นจริง โดยที่จำเลยเป็นผู้สนับสนุนให้นาย ก.อนุมัติวงเงินสินเชื่อชั่วคราวให้แก่บริษัท พี. จำกัด ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางธนาคารฯ ผู้เสียหาย

๒.ในกรณีที่จำเลยอ้างว่าตนเองไม่รู้ การกระทำผิดของนาย ก. นั้น เมื่อพิจารณาถึงคำให้การในหนังสือร้องขอความเป็นธรรมของจำเลยเองแล้ว จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ในเอกสารดังกล่าวจำเลยได้อ้างว่าไม่เคยทำธุรกิจใดของบริษัท พี. จำกัด แต่ก็ได้มีการยืนยันในเอกสารดังกล่าวอีกเช่นกันว่า จำเลยได้ทำการสั่งจ่ายเช็ค โดยที่ไม่รู้ว่าเป็นการชำระค่าสินค้าหรือ

บริการอะไร จะเห็นได้ว่าจำเลยทราบเป็นอย่างดีว่าบริษัท พี. จำกัด ไม่ได้ทำธุรกิจใดๆ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความผิดปกติของบริษัท พี. จำกัด แต่จำเลยก็ไม่ได้ทำการตรวจสอบให้ได้ความชัดเจน กลับทำการเซ็นเช็คส่งจ่ายเงินในนามบริษัท พี. จำกัดให้กับบริษัท ส. จำกัด การที่จำเลยอ้างว่าไม่รู้ถึงการทำความผิดของนาย ก. จึงเป็นเพียงการกล่าวอ้างลอยๆ เท่านั้น อีกทั้งจำเลยเป็นผู้มีความรู้และมีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ย่อมจะต้องรู้และเข้าใจความหมายและความรับผิดชอบในการเข้าเป็นกรรมการของบริษัทต่างๆ เหล่านี้ว่าจะต้องมีความรับผิดชอบอย่างไรบ้าง ดังนั้น การที่จำเลยได้อ้างว่าไม่รู้ถึงการทำความผิดในเรื่องดังกล่าวนี้ จึงฟังไม่ขึ้น

๓.กรณีศาลเห็นว่า โจทก์ไม่มีหลักฐานมานำสืบให้เห็นว่า จำเลยได้มีส่วนร่วมหรือสนับสนุนให้กับนาย ก. ใช้บัตรพิเศษทำการอนุมัติวงเงินสินเชื่อชั่วคราว ให้แก่บริษัท พี. จำกัด นั้น ไม่อาจจะเห็นพ้องด้วยเนื่องจาก การกระทำของจำเลยนั้น ได้ร่วมกันทำความผิดแบบเป็นขบวนการที่ได้มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าเป็นอย่างดี โดยได้มีการเปิดบริษัทที่ไม่ได้มีการประกอบกิจการจริง(บริษัทลม) ขึ้นมาเป็นจำนวนมากเพื่อใช้ในการผันเงินหรือฟอกเงิน ซึ่งจำเลยก็ได้เข้ามีส่วนร่วมโดยเข้าร่วมเป็นกรรมการบริษัทที่เปิดขึ้นมาใหม่อยู่หลายบริษัท ประกอบกับคดีนี้หากจำเลยไม่ลงลายมือชื่อส่งจ่ายเงินในเช็คฉบับดังกล่าวแล้ว นาย ก. ก็ไม่อาจทำการอนุมัติวงเงินสินเชื่อชั่วคราว โดยใช้บัตรให้กับบริษัท พี. ได้ อันเป็นการชี้ชัดได้ว่าจำเลยมีส่วนร่วมหรือสนับสนุนให้นาย ก. อนุมัติวงเงินสินเชื่อดังกล่าว อีกทั้งเมื่อพิจารณาถึงบริษัท ส. จำกัด ที่จำเลยส่งจ่ายเช็คให้ นั้น จะพบว่าบริษัทฯ ดังกล่าวเป็นบริษัทที่ไม่ได้มีการประกอบกิจการอะไร และเป็นหนึ่งในบริษัทจำนวนมากที่นาย ร. ทำการเปิดขึ้นมา(บริษัทลม) กรรมจึงเป็นเครื่องชี้เจตนาว่าได้ร่วมวางแผนในการทำความผิดไว้ตั้งแต่ต้น จึงยิ่งทำให้มีความชัดเจนเป็นอย่างยิ่งว่า จำเลยมีส่วนร่วมหรือสนับสนุน ให้กับนาย ก. อนุมัติวงเงินสินเชื่อชั่วคราว อันเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายกับธนาคารฯ ผู้เสียหาย โดยที่ได้มีการร่วมกันวางแผนการนี้ไว้ล่วงหน้า

๔.กรณีวันที่จำเลยส่งจ่ายเช็คให้แก่บริษัท ส. จำกัด ซึ่งขณะนั้นบัญชีของบริษัท พี. จำกัดมีเงินอยู่เพียง ๓๐.๓๒ บาท จึงได้มีการใช้บัตรของนาย ก. อนุมัติวงเงินสินเชื่อชั่วคราวให้แก่บริษัท พี. จำกัด เพื่อผ่านเช็คที่จำเลยลงลายมือชื่อส่งจ่ายไปก่อน โดยไม่ได้จัดให้มีหลักประกันอันเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าในขณะที่เช็คถูกเรียกเก็บเงินจากธนาคารผู้เสียหายนี้ บริษัท พี. จำกัดมีเงินเหลืออยู่ไม่เพียงพอที่จะจ่ายเงินให้แก่บริษัท ส. จำกัด ตามเช็คได้ นาย ก. จึงได้อนุมัติวงเงินสินเชื่อชั่วคราวดังกล่าว ทำให้บริษัท ส. จำกัด ได้รับเงินตามเช็คดังกล่าว เมื่อพิจารณาถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นนี้จะเห็นได้ว่า บริษัท ส. จำกัด ได้รับเงินที่เรียกเก็บตามเช็คแล้ว ซึ่งบริษัท ส. จำกัด ก็เป็นบริษัทในเครือที่นาย ร. ทำการเปิดขึ้นมา(บริษัทลม) เพื่อใช้ในการทำความผิด ในการผันเงินหรือฟอกเงิน เมื่อบริษัท ส. จำกัดได้รับเงินแล้ว ก็หมายถึงการครบองค์ประกอบของการทำความผิดในส่วนของการเปิดบังเอาทรัพย์สินเป็นของตน หรือบุคคลที่ ๓ โดยทุจริต และในส่วนที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคล(ธนาคารฯ ผู้เสียหาย) แม้ในวันดังกล่าวนี้จะมีเช็คต่างธนาคารเพื่อฝากเข้าบัญชีของบริษัท พี. จำกัดรอเรียกเก็บเงินอยู่ และภายหลังจะปรากฏข้อเท็จจริงว่าเช็คที่รอเรียกเก็บเงินเพื่อเข้าบัญชีบริษัท พี. จำกัดนั้นสามารถเรียกเก็บเงินได้ทำให้มียอดเงินคงเหลืออยู่ในบัญชี ๙.๖๔ บาท ซึ่งหมายถึงการเป็นเจ้าของหนี้ของธนาคารฯ ผู้เสียหายก็ตามแต่เหตุดังกล่าวก็เป็นเหตุที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่นาย ก. ได้อนุมัติวงเงินสินเชื่อชั่วคราวให้กับบริษัท พี. จำกัดไปเรียบร้อยแล้ว

อาศัยตามข้อเท็จจริงและเหตุผลดังกล่าวมาแล้วข้างต้น เห็นว่าจำเลยกระทำความผิดในคดีนี้จริง จึงเห็นควรแย่งคำสั่งไม่อุทธรณ์ ของพนักงานอัยการ

อัยการสูงสุด ชี้ขาดให้อุทธรณ์ ตามหนังสือ ที่ อส ๐๐๑๕.๓/๑๒๘๐ ลง ๓๐ ม.ค.๒๕๕๒

พยานบอกเล่าที่รับฟังได้

ความผิดฐาน ร่วมกันปลอมและใช้เอกสารสิทธิปลอม และฉ้อโกง

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๒๖๔, ๒๖๕, ๒๖๘, ๓๔๑

ข้อเท็จจริงฟังได้ความว่า วันเวลาตามฟ้องจำเลยกับนาย ข. โดยทุจริตร่วมกันหลอกลวง นาย ค. ผู้เสียหายด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จและปกปิดข้อเท็จจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งแก่ผู้เสียหายว่า จำเลยกับพวกเป็นตัวแทนของบริษัท ย. จำกัด และบริษัทฯ ดังกล่าวมีโครงการก่อสร้างสปาคลับ ที่มีความต้องการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์จำนวน ๒,๕๐๐ เครื่อง ราคาเครื่องละ ๑,๙๓๐ เหรียญสหรัฐรวมเป็นเงิน ๔,๘๒๕,๐๐๐ เหรียญสหรัฐอเมริกา หากผู้เสียหายต้องการขายเครื่องคอมพิวเตอร์จำนวนดังกล่าวให้จำเลยกับพวก จะต้องมอบเงินสด ๔,๗๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยกับพวก และนำเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน ๖ ชุด มามอบให้จำเลยกับพวกดูเป็นตัวอย่าง ซึ่งความจริงแล้วบริษัท ย. จำกัด ไม่มีโครงการก่อสร้างตามที่จำเลยอ้าง ซึ่งโดยการหลอกลวงดังกล่าวเป็นเหตุให้ผู้เสียหายหลงเชื่อว่าจะจริง จึงมอบเงินสด ๔,๗๐๐,๐๐๐ บาท และเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน ๖ ชุดราคาชุดละ ๑๒๐,๐๐๐ บาท ให้กับจำเลยกับพวก เมื่อระหว่างวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ เวลากลางวัน ถึงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ เวลากลางคืนหลังเที่ยงวันเวลาใดไม่ปรากฏชัด จำเลยกับพวกดังกล่าว ร่วมกันปลอมหนังสือแอลซี (หนังสือรับรองการจ่ายเงินธนาคาร) ของธนาคาร ท. จำกัด(มหาชน) หมายเลขแอลซี : แอล/ซี ๐/๐๐๐๐๐/๐๐ อันเป็นเอกสารสิทธิที่ธนาคารดังกล่าวออกให้กับ ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอกฤทธิวิศวกรรม เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ โดยจำเลยกับพวกร่วมกันเพิ่มเติมข้อความและแก้ไขเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินจากเดิม จำนวน ๒๐๔,๓๕๐ เหรียญสหรัฐ เป็นจำนวน ๔,๖๒๕,๐๐๕ เหรียญสหรัฐ ลงในหนังสือแอลซีฉบับที่แท้จริงดังกล่าว เพื่อให้ผู้เสียหายหรือผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อหนังสือแอลซีที่จำเลยกับพวกร่วมกันทำปลอมขึ้นดังกล่าวว่าเป็นเอกสารที่แท้จริง โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย ธนาคารทหารไทย จำกัด(มหาชน) ผู้ยื่นหรือประชาชน โดยที่ธนาคารทหารไทย จำกัด(มหาชน) ไม่ได้ออกหนังสือแอลซีดังกล่าวแก่บริษัท ย. จำกัด และเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ เวลากลางคืนหลังเที่ยง ภายหลังจากได้ปลอมเอกสารสิทธิดังกล่าวแล้วได้นำไปใช้อ้างต่อผู้เสียหาย

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้น พิพากษาลงโทษจำเลย เนื่องจากเห็นว่า จากข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ในทางนำสืบของโจทก์ บ่งชี้ให้เห็นได้ว่า จำเลยกับพวกมีเจตนาหลอกลวงผู้เสียหายให้เกิดความเชื่อถือในการสั่งซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ผู้เสียหายจ่ายเงินให้แก่จำเลยกับพวก โดยไม่มีเจตนาที่จะซื้อขายเครื่องคอมพิวเตอร์กันจริง แม้คำให้การในชั้นสอบสวนของผู้เสียหายจะเป็นพยานบอกเล่า แต่เมื่อพิจารณาจากสภาพ ลักษณะ แหล่งที่มา และข้อเท็จจริงแวดล้อมแล้ว น่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ ประกอบกับมีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถนำตัวผู้เสียหายมาเบิกความได้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม จึงมีเหตุสมควรที่จะรับฟังคำให้การดังกล่าว และเมื่อรับฟังประกอบกับคำเบิกความของนายกิตติศักดิ์ เอกสารสัญญาซื้อขาย และข้อความติดต่อทางอีเมล เอกสารหมาย จ.๕ และสำเนาใบแจ้งเลตเตอร์ออฟเครดิต หมายเลข จ.๙ แล้ว เชื่อได้ว่า จำเลยกับพวกหลอกลวงผู้เสียหาย โดยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จเกี่ยวกับโครงการสปาคลับ และการสั่งซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยมีเจตนาให้ผู้เสียหายจ่ายเงินให้แก่จำเลยกับพวกตามฟ้องจริง อีกทั้งข้อกล่าวอ้างของจำเลยมีพิรุณ ลำพังคำเบิกความของจำเลยยังไม่มีน้ำหนักหักล้างพยานโจทก์ได้ แต่เมื่อไม่ปรากฏพยานหลักฐานเกี่ยวกับการจ่ายเงินตามผู้เสียหายอ้าง กรณีดังกล่าวพยานโจทก์จึงรับฟังได้เพียงว่า การกระทำของจำเลยกับพวกเป็นความผิดฐานร่วมกันพยายามฉ้อโกงผู้เสียหายตามฟ้อง

ศาลอุทธรณ์ พิพากษายกฟ้องโจทก์ เนื่องจากเห็นว่า โจทก์ไม่สามารถนำผู้เสียหายมาเบิกความเป็นพยานยืนยันการกระทำผิดของจำเลยตามที่ผู้เสียหายกล่าวหาได้ คงมีเพียงนายกิตติศักดิ์และพันตำรวจโทมานิต จันทร์ประสิทธิ์ พนักงานสอบสวน มาเบิกความลอยๆ ตามที่ได้ยินได้ฟังเรื่องราวมาจากคำบอกเล่าของผู้เสียหาย เอกสารที่นำมาสืบประกอบ คือ เอกสารหมาย จ.๔ จ.๕ ก็เป็นเพียงเอกสารเจรจาโต้ตอบทางการค้า ไม่มีข้อความที่จะแสดงให้เห็นเจตนากระทำความผิดของจำเลยตามฟ้องได้ ไม่มีพยานหลักฐานใดที่จะนำมาประกอบคำพยานบอกเล่าทั้งสองปากดังกล่าวให้เห็นได้ว่า จำเลยกับพวกหลอกลวงผู้เสียหายว่าบริษัท ย. จำกัด มีโครงการจะซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งปรากฏตามคำเบิกความของนาย ก. เองว่า ผู้เสียหายทราบเรื่องที่บริษัทดังกล่าวซื้อคอมพิวเตอร์จากเพื่อนผู้เสียหาย

จึงอยากติดต่อกับจำเลยเพื่อขายให้ ขอให้ นาย ก. ติดต่อกับจำเลยให้ผู้เสียหาย ไม่มีหลักฐานยืนยันการส่งมอบคอมพิวเตอร์ตัวอย่างตามที่ผู้เสียหายกล่าวอ้าง รวมทั้งเส้นทางการเงินมอบให้กับจำเลยไม่มีพยานหลักฐานใดพิสูจน์ได้ว่า จำเลยเป็นคนปลอมเอกสารหมาย จ.๙ และนำไปมอบให้ผู้เสียหาย ทั้งตามเอกสารหมาย จ.๙ ก็เป็นเพียงใบแจ้งของธนาคาร ท. จำกัด(มหาชน) ว่า ธนาคาร BANK OF CHINA ออกเลตเตอร์ออฟเครดิต ยืนยันการชำระค่าสินค้าให้แก่ผู้ขายในประเทศไทย ซึ่งก็ไม่เกี่ยวกับคดีนี้ ไม่ใช่เลตเตอร์ออฟเครดิตที่ธนาคารในประเทศไทยออกเพื่อยืนยันแก่บริษัท ม. จำกัด ผู้ขายคอมพิวเตอร์ในประเทศไทยกล่าวได้ว่า จะชำระราคาให้ในการที่บริษัท ย. จำกัด (โดยมีผู้เสียหายเป็นนายหน้าติดต่อ) เมื่อพยานโจทก์มีเพียงพยานบอกเล่า จึงต้องห้ามมิให้รับฟังตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ วรรคสอง ส่วนการที่โจทก์ไม่สามารถนำผู้เสียหายมาเบิกความได้เพราะผู้เสียหายถูกทางการไทยสั่งห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรเนื่องจากความประพฤติเสื่อมเสียเป็นภัยแก่ประเทศ โดยเป็นผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้น หากนำมาใช้เป็นข้ออ้างว่ามีเหตุจำเป็นเพื่อรับฟังเป็นพยานบอกเล่าตามมาตรา ๒๒๖/๓ (๒) ก็จะไม่เป็นธรรมกับจำเลยมากกว่า เพราะเป็นการตัดโอกาสจำเลยที่จะถามค้านเพื่อจับพินิจคำถามกล่าวอ้างของผู้เสียหาย เนื่องจากเมื่อพิจารณาตามสภาพ ลักษณะ แหล่งที่มา และข้อเท็จจริงแวดล้อมของพยานบอกเล่าแล้ว ไม่น่าเชื่อว่า จะพิสูจน์ความจริงได้ เป็นแต่เพียงการรับฟังการบอกเล่าเรื่องราวจากผู้เสียหายลอยๆ ตามปกติธรรมดาเท่านั้น ดังนั้นพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบมาจึงยังไม่มีน้ำหนักฟังลงโทษจำเลยได้ อุทธรณ์ของจำเลยฟังขึ้น พิพากษาแก้เป็น ให้อภัยโทษ

พนักงานอัยการ เห็นว่าคดีนี้ไม่สามารถนำตัวผู้เสียหายมาเบิกความเป็นพยานยืนยันการกระทำของจำเลย เนื่องจากผู้เสียหายกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หลังพ้นโทษผู้เสียหายถูกเนรเทศและห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรตลอดชีวิต ดังนั้น คดีนี้จึงมีเพียงพยานบอกเล่าไม่อาจรับฟังเพื่อลงโทษจำเลยได้ประกอบจำเลยให้การปฏิเสธ การที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ให้อภัยโทษแก่นั้น ชอบด้วยเหตุผลและกฎหมายแล้ว

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พิจารณาแล้วยังคงไม่เห็นพ้องด้วยกับคำสั่งไม่ฎีกาของพนักงานอัยการด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

๑. ข้อเท็จจริงทางนำสืบฟังได้ว่า เมื่อประมาณเดือนกันยายนหรือตุลาคม ๒๕๔๗ ผู้เสียหายซึ่งเป็นชาวเกาหลีขอให้ นาย ก. ซึ่งเพิ่งรู้จักกันหาทางให้ผู้เสียหายได้ติดต่อกับจำเลยซึ่งเป็นกรรมการผู้จัดการบริษัท ย. จำกัด เนื่องจากผู้เสียหายทราบจากเพื่อนว่า บริษัทดังกล่าวต้องการซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ นาย ก. จึงหาอีเมลล์ของจำเลยทางอินเทอร์เน็ตมอบให้ผู้เสียหายเพื่อติดต่อกับจำเลยเอง ต่อมาเดือนกันยายนหรือตุลาคม ๒๕๔๘ ผู้เสียหายมาพบนาย ก. อีกครั้งโดยเล่าให้ฟังว่าผู้เสียหายได้ส่งตัวอย่างคอมพิวเตอร์ให้บริษัทดังกล่าว ๖ ชุด ราคาชุดละ ๑๒๐,๐๐๐ บาท จำเลยแจ้งว่าบริษัทจะซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์รวม ๒,๕๐๐ เครื่อง และจะเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตให้ผู้เสียหายโดยเรียกค่าใช้จ่ายเป็นเงินใต้โต๊ะแก่จำเลยหลายครั้ง ผู้เสียหายจ่ายเงินให้จำเลยไปรวม ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ แต่ก็ยังไม่มีการเปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตไปให้บริษัทผู้เสียหายที่ประเทศเกาหลีได้ต่อมาก็มีการสำเนาใบแจ้งเลตเตอร์ออฟเครดิต(แอลซี)ปลอมตามเอกสารหมาย จ.๙ มามอบให้ผู้เสียหาย นาย ก. จึงพาผู้เสียหายไปแจ้งความร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีกับจำเลย ต่อมาในระหว่างดำเนินคดีนี้ผู้เสียหายถูกจับกุมดำเนินคดีในข้อหาความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและต้องคำพิพากษาให้จำคุก หลังพ้นโทษผู้เสียหายถูกทางการไทยเนรเทศและห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรตลอดชีวิต

๒. เมื่อข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า ผู้เสียหายซึ่งเป็นประจักษ์พยานไม่สามารถมาเบิกความในชั้นศาลได้เนื่องจากถูกทางการไทยเนรเทศและห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรตลอดชีวิต ทางคดีจึงมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยก่อนว่า คำเบิกความของพันตำรวจโท ม. ในฐานะพนักงานสอบสวนผู้ที่ได้สอบคำให้การของผู้เสียหายมาในชั้นสอบสวนซึ่งถือเป็นพยานบอกเล่า นั้น ต้องห้ามมิให้รับฟังหรือไม่ เห็นว่า

กรณีตามประเด็นปัญหานี้จำต้องวินิจฉัยในประเด็นแรกก่อนว่า คำเบิกความของพยานบอกเล่าดังกล่าว นั้น ต้องห้ามมิให้ศาลรับฟังเพื่อพิสูจน์ความจริงหรือไม่ เห็นว่า คำเบิกความของพยานในฐานะพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับเรื่อง ที่ตนเองทำการสอบสวนมานั้น แม้ถือเป็นเพียงพยานบอกเล่าก็ตาม หากแต่พยานบอกเล่าดังกล่าวเป็นคำเบิกความของเจ้าพนักงานของรัฐต่อศาลไปตามที่ตนเองได้รับรู้เรื่องราวมาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยที่พยานเองก็ไม่ได้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือมีส่วนเกี่ยวข้องใดๆ กับกรณีพิพาทของคู่กรณีทั้งสองโดยตรงแต่อย่างใด ทั้งพยานเองก็

ไม่ได้มีสาเหตุโกรธเคืองหรือมีเหตุที่จะต้องปรักปรำจำเลยด้วยเช่นกัน ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากสภาพ ลักษณะ แหล่งที่มา และ ข้อเท็จจริงแวดล้อมของคำเบิกความพยานบอกเล่าดังกล่าว น่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ วรรคสอง (๑) แล้ว อีกทั้งการที่ผู้เสียหายถูกทางการไทยสั่งห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรเนื่องจากความประพฤติเสื่อมเสียเป็นภัยแก่ประเทศ โดยเป็นผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดนั้น ย่อมเป็นเครื่องแสดงให้เห็นได้ว่าพนักงานอัยการโจทก์ไม่สามารถ นำผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้ที่ให้เห็น ได้ยินหรือทราบข้อความด้วยตนเองโดยตรงมาเบิกความเป็นพยานได้ และถือว่ามีเหตุอันสมควรเพื่อ ประโยชน์แห่งการอำนวยความยุติธรรมในการที่ศาลจะรับฟังพยานบอกเล่าดังกล่าวที่โจทก์นำเข้าสู่สำนวนได้ ตามประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ วรรคสอง (๒) ด้วยเช่นกัน ดังนั้น คำเบิกความของพันตำรวจโท ม. ซึ่งเป็นพยานบอกเล่า จึงสามารถนำมาใช้รับฟังเป็นพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความจริงได้

ประเด็นที่จำต้องวินิจฉัยต่อไปนั้นคือ พยานบอกเล่าดังกล่าวข้างต้นที่โจทก์นำสืบสามารถเข้ารับฟัง ประกอบพยานหลักฐานอื่นเพื่อพิพากษาลงโทษจำเลยตามฟ้องโจทก์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๗/๑ ได้หรือไม่ เห็นว่า ในการชั่งน้ำหนักพยานบอกเล่าดังกล่าวนี้ จำต้องอาศัยพยานหลักฐานอื่นมาสืบประกอบเพื่อให้มี เหตุผลอันหนักแน่นพอที่จะรับฟังเพื่อลงโทษด้วย ซึ่งคดีนี้มีพยานประกอบอื่นดังนี้ คำเบิกความของนาย ก. ซึ่งเบิกความยืนยัน ถึงที่มาและความเกี่ยวพันระหว่างการทำข้อตกลงซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ระหว่างบริษัท ย. จำกัด ของจำเลยกับทางผู้เสียหาย กับการที่จำเลยนำสำเนาใบแจ้งเลตเตอร์ออฟเครดิต(แอลซี)ปลอมมาหลอกเพื่อให้ผู้เสียหายหลงเชื่อในการทำสัญญาดังกล่าว จากคำบอกเล่าของผู้เสียหาย ซึ่งแม้ว่าข้อเท็จจริงดังกล่าวจะเป็นเพียงพยานบอกเล่า แต่เมื่อพิจารณาประกอบกับคำเบิกความ ของทางจำเลยเองที่รับว่ามีการทำสัญญาซื้อขายเครื่องคอมพิวเตอร์กับผู้เสียหาย จึงสอดรับกันว่ามีข้อตกลงกันจริงตาม ที่พยานเบิกความ นอกจากนี้ยังมีสำเนาเอกสารเลตเตอร์ออฟเครดิต(แอลซี)ปลอมที่โจทก์นำสืบเข้ามาเป็นพยานประกอบพร้อม กับคำเบิกความยืนยันของนายโชติ ชุ่มทองคำ พยานคนกลางผู้ซึ่งได้ทำการตรวจสอบสำเนาใบแจ้งเลตเตอร์ออฟเครดิต (แอลซี) ดังกล่าว ที่ฝ่ายจำเลยนำมาใช้อ้างแก่ทางผู้เสียหาย ก็ได้ยืนยันว่ามีการแก้ไขข้อความในเอกสารดังกล่าวให้มีความแตกต่างไป จากเอกสารที่พยานทำขึ้น เมื่อข้อเท็จจริงแวดล้อมน่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ พยานบอกเล่าดังกล่าวจึงสามารถนำมารับ ฟังได้และมีน้ำหนักมากพอที่จะใช้ประกอบกับคำเบิกความของพันตำรวจโท ม. เพื่อใช้ลงโทษจำเลยได้เช่นกัน เมื่อพยานบอก เล่าทั้งหมดไม่ต้องห้ามรับฟังประกอบกับมีข้อความติดต่อทางอีเมลระหว่างกัน และสำเนาใบแจ้งเลตเตอร์ออฟเครดิตปลอม ที่ปรากฏ ทั้งทางจำเลยนำสืบเบิกความรับว่ามีการทำสัญญาซื้อขายกันจริง ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ทั้งหมดจึงบ่งชี้ให้เห็น ได้ว่า จำเลยมีเจตนาที่จะใช้สำเนาใบแจ้งเลตเตอร์ออฟเครดิตปลอมหลอกหลวงให้ผู้เสียหายเกิดความเชื่อเกี่ยวกับการสั่งซื้อ เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อให้ผู้เสียหายจ่ายเงินให้แก่จำเลย โดยไม่มีเจตนาที่จะซื้อขายกันจริง อย่างไรก็ตามเมื่อโจทก์ไม่สามารถนำ สืบถึงการชำระเงินตามผู้เสียหายกล่าวอ้างได้ทางคดีจึงรับฟังได้แต่เพียงว่าจำเลยกระทำความผิดฐานพยายามฉ้อโกงและ ความผิดฐานปลอมและใช้เอกสารปลอมเท่านั้น

จากพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบสามารถพิสูจน์ให้เห็นได้โดยปราศจากข้อสงสัยแล้วว่าจำเลยกระทำ ความผิดฐานร่วมกันพยายามฉ้อโกงและปลอมและใช้เอกสารปลอม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๒๖๔, ๒๖๘ วรรค แรก และ ๓๔๑ ประกอบมาตรา ๘๐

อัยการสูงสุด ชี้ขาดให้ฎีกา ตามหนังสือ ที่ อส ๐๐๑๕.๔/๖๑๗๘ ลง ๗ พ.ค. ๒๕๕๖

ผู้แทนอื่นของนิติบุคคลที่มีอำนาจจัดการแทน

ความผิดฐาน ร่วมกันปลอมและใช้เอกสารสิทธิปลอม และฉ้อโกง

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๒๖๔, ๒๖๕, ๒๖๘, ๓๔๑

ข้อเท็จจริงคดีทั้งสี่สำนวนนี้ศาลพิจารณาคดีและพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสี่สำนวนว่า โจทก์ เรียกนาย ส.ว่า จำเลยที่ ๑ นาย ม. ว่าจำเลยที่ ๒ นาย น.ว่าจำเลยที่ ๓ นาย ว.ว่าจำเลยที่ ๔ และนาง ว.ว่าจำเลยที่ ๕

โจทก์ฟ้องทั้งสี่สำนวนสรุปความได้ว่า ครูสภาผู้เสียหายเป็นนิติบุคคลตาม พ.ร.บ. ครู พ.ศ.๒๕๔๘ มีคณะกรรมการ อำนวยการครูสภาเป็นผู้ใช้อำนาจและปฏิบัติหน้าที่ครูสภา โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานคณะกรรมการ องค์การ คำของครูสภาเป็นหน่วยงานสังกัดครูสภา จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาผลประโยชน์แก่ครูสภาและอำนวยความสะดวก ในการศึกษา มีจำเลยที่ ๑ เป็นผู้อำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ดูแลจัดการทรัพย์สินขององค์การคำของครูสภา จำเลยที่ ๒ เป็นหัวหน้าส่วนขาย ส่วนกลาง มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านการตลาดและการขายสินค้าขององค์การคำของครูสภาในส่วนกลาง จำเลยที่ ๓ เป็น หัวหน้าส่วนขายภูมิภาค มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดูแลงานด้านการตลาดและการขายสินค้าขององค์การคำของครูสภาในส่วนภูมิภาค จำเลยที่ ๔ เป็นหัวหน้าแผนกบัญชีลูกหนี้ จำเลยที่ ๕ เป็นหัวหน้าฝ่ายธุรกิจกรมศุลกากรได้ว่าจ้างองค์การคำของครูสภาให้พิมพ์ ใบเสร็จรับเงินตามใบสั่งจำเลยที่ ๑๐๐/๒๕๓๙ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๙ เป็นเงินค่าว่าจ้าง ๘,๓๙๔,๑๕๐ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๑ และ ที่ ๕ ร่วมกันทำบันทึกขออนุมัติและอนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าดำเนินการเกี่ยวกับการพิมพ์ใบเสร็จรับเงินจากองค์การคำของครูสภา เป็นเงิน ๒๑๐,๐๐๐ บาท สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติได้ทำสัญญาซื้อขายหนังสือแบบเรียนกับองค์การคำของครูสภา ตามสัญญา ซื้อขายที่ ๑๘/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๐ รวมเป็นเงิน ๓๘,๑๕๔,๒๕๖ บาท ต่อมาจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ร่วมกันทำบันทึก ขออนุมัติและอนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าดำเนินการเกี่ยวกับการขายหนังสือแบบเรียนให้แก่สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติตาม สัญญาซื้อขายดังกล่าวจากองค์การคำของครูสภา เป็นเงิน ๓,๘๑๕,๔๒๕ บาท กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนได้สั่งซื้อหนังสือ แบบเรียนจากองค์การคำของครูสภา ตามใบสั่งซื้อที่ ๐๖๐๘.๖๓๕/๕๖ ลงวันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๔๐ รวมเป็นเงิน ๔,๑๒๐,๘๑๗ บาท ต่อมา จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๔ ร่วมกันทำบันทึกขออนุมัติและอนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าดำเนินการเกี่ยวกับการขายหนังสือแบบเรียนห้าหมยให้แก่ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ตามใบสั่งซื้อดังกล่าวเป็นเงิน ๔,๑๒๐,๘๑๗ บาท เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๙ องค์การคำของ ครูสภาได้ทำสัญญาให้สิทธิการบริหารและจัดวางระบบการบริหารร้านศึกษากันท์พาณิชย์ กับบริษัท ก. จำกัด ต่อมาจำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และ ที่ ๓ ร่วมกันทำบันทึกขออนุมัติและอนุมัติเบิกจ่ายค่าดำเนินการขายสินค้าและค่าขนส่งสินค้าที่ร้านศึกษากันท์พาณิชย์หรือชื่อร้านศึกษา กันท์ ซีมิค ขายอุปกรณ์การศึกษาประเภทครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ให้แก่สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติและโรงเรียนต่างๆตามสัญญา ให้สิทธิการบริหารและจัดวางระบบการบริหารร้านศึกษากันท์พาณิชย์ดังกล่าวจากองค์การคำของครูสภาเป็นเงินค่าดำเนินการขาย สินค้าและค่าขนส่งสินค้า ๓๓,๑๗๐,๘๘๙,๘๘๔ บาท

ศาลชั้นต้น พิพากษายกฟ้องจำเลย เนื่องจากเห็นว่าตาม พ.ร.บ.ครู พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๑๐ บัญญัติว่า “ให้มีคณะกรรมการอำนวยการเป็นผู้ใช้อำนาจและปฏิบัติหน้าที่ของครูสภาตาม มาตรา ๖ และจะแต่งตั้ง อนุกรรมการหรือมอบหมายให้กรรมการอำนวยการคนหนึ่งคนใดไปทำการใดๆแทนก็ได้” จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ย่อมมีผลให้คณะกรรมการอำนวยการครูสภาเป็นผู้แทนของครูสภาในการใช้อำนาจและปฏิบัติหน้าที่ของครูสภาตาม มาตรา ๖ รวมถึงเป็น ผู้แทนของครูสภาในอันที่จะกระทำการใด ๆ โดยวิธีแต่งตั้งอนุกรรมการหรือมอบหมายให้กรรมการอำนวยการคนหนึ่งคนใดไปกระทำการ แทนในนามของครูสภาซึ่งเป็นนิติบุคคลนั่นเอง นอกจากบทบัญญัติดังกล่าวแล้วก็ไม่มีความตราได้อีกเลยที่กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการในฐานะประธานคณะกรรมการอำนวยการครูสภาเป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนครูสภาได้ รวมทั้งมิได้กำหนด ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับโดยทั่วไปซึ่งครูสภาหรือองค์การคำของครูสภาอันเป็นหน่วยงานหนึ่งของ ครูสภาได้ เห็นได้ว่ากฎหมายมุ่งประสงค์ให้การใช้อำนาจและปฏิบัติหน้าที่ของครูสภาที่ดีหรือกระทำการอื่นใดอันจะมีผลผูกพันครูสภาที่ดี

จะต้องกระทำในรูปของคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาเท่านั้น ดังนั้นการจะร้องทุกข์กล่าวโทษในความผิดทางอาญาที่ได้กระทำลงแก่คุรุสภาซึ่งเป็นนิติบุคคลตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๕ (๓) จึงต้องกระทำโดยผู้แทน คือคณะกรรมการอำนวยการ คุรุสภาเท่านั้นที่มีอำนาจกระทำ ได้ ทางพิจารณาก็ได้ความว่า ขณะนั้นคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภายังมีการประชุมเป็นปกติอยู่ โดยเฉพาะในวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ ที่นาย ช. ทำหนังสือมอบอำนาจให้นาย วิ. แจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีกับจำเลยคดีนี้ตามหนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข จ.๘ นั้น ก็ปรากฏว่ามีการประชุมคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาในวันนั้นด้วย คือการประชุมคุรุสภาครั้งที่ ๐/๒๕๕๑ จึงไม่ปรากฏเหตุที่ คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้แต่อย่างใด นอกจากนี้การที่นาย ร. ได้ทำหนังสือมอบอำนาจให้นาย ส. ไปแจ้งความ ร้องทุกข์ตามหนังสือมอบอำนาจ เอกสารหมายเลข จ.๒๓ นั้น ก็เห็นได้ว่า เพื่อให้มีการดำเนินคดีเอาแก่จำเลยที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ที่ร่วมกันทำ บันทึกขออนุมัติและอนุมัติเบิกจ่ายค่าดำเนินการขายสินค้าและค่าขนส่งสินค้าที่ร้านศึกษาภัณฑ์พาณิชย์หรือร้านศึกษาภัณฑ์ซีมีก ขาย สินค้าอุปกรณ์การศึกษาประเภทคุรุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ให้แก่สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติและโรงเรียนต่างๆ ตามสัญญาให้สิทธิการบริหารและจัดวางระบบการบริหารร้านศึกษาภัณฑ์พาณิชย์ระหว่างองค์การการค้าของคุรุสภากับบริษัท ก. จำกัด ซึ่งคณะกรรมการอำนวยการ คุรุสภาได้มีการประชุมครั้งพิเศษที่ ๑/๒๕๓๙ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๙ แล้วมีมติอนุมัติให้องค์การค้าของคุรุสภาจัดทำสัญญา ให้สิทธิการบริหารและจัดวางระบบการบริหารร้านศึกษาภัณฑ์พาณิชย์แก่บริษัท ก. จำกัด โดยมีกำหนดระยะเวลาถึง ๒๕ ปี ดังนั้น การมอบอำนาจให้ร้องทุกข์ดำเนินคดีเช่นนี้จึงเป็นเรื่องสำคัญอันเกี่ยวเนื่องกับนโยบายในการจัดหาผลประโยชน์ของคุรุสภา ไม่อาจถือว่าการมอบอำนาจให้ร้องทุกข์ดำเนินคดีดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยปกติทั่วไปที่กรรมการอำนวยการคุรุสภาคนหนึ่งคนใดจะพึงกระทำได้ แต่กรณีจะต้องเสนอคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาเพื่อประชุมพิจารณาเห็นว่าจะดำเนินคดีหรือมอบหมายให้ตัวแทนไปแจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษแก่จำเลยทั้งสามตามมาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ.ครู พ.ศ.๒๕๔๘ เสียก่อน จากทางนำสืบของโจทก์ก็ไม่ปรากฏว่า นาย ช. หรือ นาย ร. ได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาให้แจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีกับจำเลยทั้งห้าแต่อย่างใดเลย แม้ต่อมา คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาจะประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๒ มีมติเห็นชอบในการที่นาย ช. มอบอำนาจให้นาย ว. กิติ หรือมอบอำนาจให้นาย ร. กิติ แจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีกับจำเลยทั้งห้าได้แล้ว ก็หาจะมีผลทำให้การมอบอำนาจชอบด้วย กฎหมายไม่ เพราะกรณีมิใช่นิติกรรมอันจะให้สัตยาบันได้ ดังนั้น นาย ช. จะอาศัยตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการหรือ ตำแหน่ง หรือ นาย ร. จะอาศัยตำแหน่งปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะรองประธานคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา ประธานกรรมการ องค์การค้าของคุรุสภาและรักษาการผู้อำนวยการองค์การค้าของคุรุสภา มอบอำนาจให้บุคคลอื่นไปแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีแก่จำเลย ทั้งห้าไม่ได้จะต้องได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาตามมาตรา ๑๐ พ.ร.บ.ครู พ.ศ.๒๕๔๘ ก่อน จึงจะชอบด้วยกฎหมาย เมื่อคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภามีได้ประชุมมีมติมอบอำนาจให้นาย ช. หรือ นาย ร. แจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษกับจำเลยทั้งห้า ตามหนังสือมอบอำนาจเอกสารหมายเลข จ.๘ และ จ.๒๓ การร้องทุกข์คดีนี้จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายต้องถือว่ายังไม่มีกรรณการร้องทุกข์ กรณีมิใช่เป็น ความผิดอาญาต่อแผ่นดินแต่เป็นความผิดต่อส่วนตัว พนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจสอบสวน โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย ประเด็นอื่น

ศาลอุทธรณ์ พิพากษายกฟ้องโจทก์ เนื่องจากเห็นว่า ตาม พ.ร.บ.ครู พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๔ บัญญัติว่า ให้มี สภาในกระทรวงศึกษาธิการเรียกว่า คุรุสภา และให้สภานี้เป็นนิติบุคคลโดยสังกัดอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการและมาตรา ๕ (๓) บัญญัติว่า ให้คุรุสภามีรายได้จากเงินผลประโยชน์ต่างๆจากเงินลงทุน การจัดตั้งองค์การจัดหาผลประโยชน์ของคุรุสภา และ มาตรา ๑๐ บัญญัติว่า ให้มีคณะกรรมการอำนวยการเป็นผู้ใช้อำนาจและปฏิบัติหน้าที่ของคุรุสภาตามมาตรา ๖ และจะแต่งตั้ง อนุกรรมการหรือมอบหมายให้กรรมการอำนวยการคนหนึ่งคนใดไปทำการใดๆแทนก็ได้ ดังนั้น คุรุสภาซึ่งเป็นนิติบุคคลสังกัด กระทรวงศึกษาธิการซึ่งมีคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา เป็นผู้ใช้อำนาจทำการแทนคุรุสภาในการใช้อำนาจหน้าที่ตาม มาตรา ๖ (๑) “ให้ความเห็นแก่กระทรวงศึกษาธิการในเรื่องการจัดการศึกษาโดยทั่วไป และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการ จัดการศึกษา” นอกจากนี้ คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภามีอำนาจที่จะแต่งตั้งอนุกรรมการหรือมอบหมายให้กรรมการ อำนวยการคนหนึ่งคนใดไปกระทำการใดๆแทนในนามคุรุสภาซึ่งเป็นนิติบุคคลได้ แสดงว่าการกระทำโดยอันจะมีผลผูกพัน คุรุสภาซึ่งเป็นนิติบุคคลต้องกระทำโดยคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาเท่านั้น โดยมีรายได้จากเงินผลประโยชน์ต่างๆจากเงิน ลงทุน และการจัดตั้งองค์การจัดหาผลประโยชน์ของคุรุสภา ส่วนมาตรา ๘ ทวิ บัญญัติว่า “ให้มีสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาโดย มีเลขาธิการคุรุสภา เป็นผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาและบริหารกิจการของสำนักงานเลขาธิการคุรุ

สภาขึ้นตรงต่อประธานกรรมการอำนวยการคุรุสภา” บทบัญญัติดังกล่าวเป็นกรณีที่บัญญัติให้ “คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา” มีสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาเสมือนหนึ่งเป็นฝ่ายธุรการของคุรุสภานั้นเอง โดยมีเลขาธิการคุรุสภาซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาให้เป็นผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาและบริหารงานภายในสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาซึ่ง มาตรา ๘ ทวิ (๒) ระบุอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภามีหน้าที่ประสานงานและดำเนินการในเรื่องของครูกับหน่วยงานราชการและ (๓) ให้คอยประสานงานและดำเนินการเกี่ยวกับกิจการอื่นที่คุรุสภามอบหมาย แม้เลขาธิการคุรุสภาจะขึ้นตรงต่อประธานกรรมการอำนวยการคุรุสภาหรือก็คือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งขณะนั้นคือ นาย ช.ก็ตาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการก็เพียงแต่กำกับดูแลการบริหารงานของเลขาธิการสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาในทางธุรการให้ดำเนินไปตามนโยบายเท่านั้น ส่วนมาตรา ๕ (๓) “เป็นกรณีกำหนดรายได้ของคุรุสภาได้จากเงินผลประโยชน์ต่างๆจากการลงทุนของคุรุสภา และการจัดตั้งองค์การจัดหาผลประโยชน์ของคุรุสภา” ซึ่งคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาได้อนุมัติระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการวางระเบียบคุรุสภาว่าด้วยการบริหารองค์การค่าของคุรุสภา พ.ศ.๒๕๐๓ อันมีฐานะเป็นหน่วยงานหนึ่งของคุรุสภาเพื่อหารายได้ให้คุรุสภา โดยระเบียบดังกล่าวกำหนดให้กรรมการขององค์การค่าของคุรุสภา ประกอบด้วย กรรมการอำนวยการคุรุสภาที่เป็นผู้แทนครูจำนวน ๕ คน และเลือกจากกรรมการอำนวยการคุรุสภาที่ดำรงตำแหน่งอธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมในกระทรวงศึกษาธิการอีกจำนวน ๕ คน โดยมีเลขาธิการคุรุสภาเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้อำนวยการองค์การค่าคุรุสภาเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยให้ประธานกรรมการอำนวยการคุรุสภา คือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้แต่งตั้งกรรมการองค์การค่าของคุรุสภา โดยการอนุมัติของคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา ให้กรรมการดังกล่าวเป็นผู้บริหารงานตามระเบียบที่กำหนดไว้ โดยคุรุสภาเป็นผู้ควบคุมดูแลในการทำธุรกิจการค้า การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ การซื้อขายสินค้า ใช้จ่ายเงิน เก็บเงิน และตรวจสอบบัญชี โดยผ่านทางสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาที่มีเลขาธิการเป็นผู้บริหารทางธุรการ โดยขึ้นตรงต่อประธานคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา เมื่อพนักงานองค์การค่าของคุรุสภา ผู้ใดทุจริต ยักยอกผลประโยชน์ของคุรุสภา เลขาธิการสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ต้องเสนอเรื่องต่อ “คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา” ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ถือได้ว่าเป็นผู้แทนโดยชอบของคุรุสภาอันเป็นนิติบุคคล เพื่อดำเนินคดีแก่ผู้ทุจริตหรือกระทำตามที่คุรุสภามอบหมายตาม มาตรา ๘ ทวิ (๓)

ดังนั้น แม้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการขณะนั้นคือนาย ช. จะเป็นผู้ดูแลการบริหารงานของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาก็ตาม ก็ไม่มีอำนาจจะสั่งให้เจ้าหน้าที่ไปแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดได้ แต่เป็นหน้าที่ของเลขาธิการสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาต้องเสนอ “คณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา” เท่านั้นเป็นผู้ใช้อำนาจสั่งให้ดำเนินคดีร้องทุกข์เอาผิดแก่ผู้กระทำความผิด ฐานยักยอกตาม มาตรา ๑๐ ดังกล่าว เมื่อสำนักงานขององค์การค่าคุรุสภาได้กระทำความผิดยักยอกทรัพย์สินขององค์การค่าของคุรุสภา แม้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจะมีตำแหน่งเป็นประธานคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา ก็ไม่ใช่ผู้จัดการหรือผู้แทนอื่นของนิติบุคคล ตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๕ (๓) ดังโจทก์อ้างการที่ นาย ช. ซึ่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ทำหนังสือมอบอำนาจให้นาย ว. แจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งห้าและนาย ร. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รองประธานคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา ทำหนังสือมอบอำนาจให้นาย ส. แจ้งความร้องทุกข์ตามหนังสือมอบอำนาจเพื่อดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งห้า จึงไม่มีอำนาจกระทำได้ แต่จะต้องได้รับอนุมัติและได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภา ตามมาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ.ครู พ.ศ.๒๔๘๘ ก่อน จึงจะเป็นการชอบด้วยกฎหมาย เพราะแม้แต่การออกระเบียบคุรุสภาว่าด้วยการบริหารงานองค์การค่าของคุรุสภา พ.ศ.๒๕๐๓ เพื่อหารายได้ให้คุรุสภา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ยังต้องเสนอขออนุมัติต่อคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาก่อน

ดังนั้น เมื่อพนักงานขององค์การค่าของคุรุสภาผู้ใดกระทำความผิด จึงเป็นอำนาจของคณะกรรมการอำนวยการ คุรุสภา ที่จะอนุมัติให้แจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิด แต่ปรากฏว่าคณะกรรมการอำนวยการคุรุสภาไม่ได้ประชุมอนุมัติมอบอำนาจให้นาย ช. หรือนาย ร. แจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษแก่จำเลยทั้งห้า การร้องทุกข์กล่าวโทษแก่จำเลยทั้งห้าฐานยักยอกซึ่งเป็นความผิดต่อส่วนตัวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้นพนักงานสอบสวนไม่มีอำนาจสอบสวนโจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องคดี ไม่จำต้องวินิจฉัยประเด็นอื่นอีกที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องมานั้น ศาลอุทธรณ์เห็นพ้องด้วยอุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นว่าคดีมีประเด็นข้อกฎหมายที่จะต้องวินิจฉัยว่า การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมอบอำนาจให้นาย ว. แจ้งความร้องทุกข์ในความผิดตามฟ้องไม่ชอบด้วยกฎหมายตามที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องโจทก์หรือไม่ เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังว่า ครูสภาเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๔๘๘ โดยใช้อำนาจในเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษาและเรื่องอื่นๆ ผ่านทางคณะกรรมการอำนวยการครูสภา โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุดดังกล่าวโดยตำแหน่งตามบทบัญญัติในมาตรา ๖ ประกอบมาตรา ๑๐ ว่าด้วยเรื่องอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าว ซึ่งเมื่อทางองค์การค้ำของครูสภาเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ตั้งขึ้นตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการครูสภาจึงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของทางครูสภา ดังนั้น หากปรากฏข้อเท็จจริงเบื้องต้นว่าจำเลยทั้งสามซึ่งเป็นกลุ่มผู้บริหารมีหน้าที่จัดการดูแลองค์การค้ำของครูสภาได้กระทำความผิดต่อหน่วยงานดังกล่าวอันก่อให้เกิดความเสียหายโดยตรงต่อครูสภา คณะกรรมการอำนวยการครูสภาย่อมมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบ รวมทั้งแจ้งความดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดต่อครูสภาได้เอง อย่างไรก็ตามแม้ว่านายช. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในฐานะประธานคณะกรรมการอำนวยการครูสภาในขณะนั้นจะเข้าร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนด้วยตนเองหรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นผู้ใดเข้าแจ้งความร้องทุกข์โดยที่มีได้ระบุว่า เป็นการร้องทุกข์ในฐานะประธานกรรมการหรือหนึ่งในกรรมการของครูสภาชุดดังกล่าว และไม่ปรากฏว่าการดำเนินการในกรณีดังกล่าวเป็นการกระทำโดยผ่านมติของคณะกรรมการฯ ก็ตาม ก็ไม่อาจส่งผลให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในฐานะกรรมการคนหนึ่งของคณะกรรมการฯ ดังกล่าว เสียสิทธิที่จะเป็นตัวแทนของคณะกรรมการฯ เข้าแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดต่อครูสภาแต่อย่างใดได้ จึงต้องถือว่าประธานคณะกรรมการดังกล่าวเป็นตัวแทนของกรรมการคนอื่นเพื่อไปแจ้งความร้องทุกข์หรือฟ้องคดีแทนได้แล้ว และถือเป็นผู้แทนอื่นของนิติบุคคลที่มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลนั้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕(๓) ประกอบมาตรา ๓ เพราะฉะนั้นจึงเห็นว่าการที่ทั้งศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องโจทก์โดยฟังว่า การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมอบอำนาจให้ นาย ว. แจ้งความร้องทุกข์ในความผิดตามฟ้องไม่ชอบและส่งผลให้โจทก์ไม่มีอำนาจฟ้องนั้น ไม่ชอบด้วยหลักกฎหมาย ทั้งคดีในลักษณะนี้ศาลอุทธรณ์ได้เคยมีคำพิพากษาในคดีหมายเลขแดงที่ ๖๒๔๑-๔๖/๒๕๕๒ ซึ่งเป็นคดีที่ทางพนักงานอัยการโจทก์ฟ้องจำเลยกับพวกในประเด็นเดียวกัน แต่ต่างกันเฉพาะในเรื่องทรัพย์ที่ถูกประทุษร้ายเท่านั้น โดยวินิจฉัยในปัญหาดังกล่าวว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องซึ่งคดีในลักษณะดังกล่าวอาจส่งผลเสียหายแก่ผลประโยชน์ของรัฐเป็นอย่างมาก ดังนั้นประเด็นปัญหาในเรื่องอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีผู้กำกับดูแล และในฐานะประธานกรรมการขององค์กรดังกล่าวเกี่ยวกับการร้องทุกข์หรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นผู้ใดร้องทุกข์ดำเนินคดีเพื่อเอาผิดผู้กระทำต่อหน่วยงานในความรับผิดชอบของตน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ศาลสูงจะได้วินิจฉัยเพื่อเป็นบรรทัดฐานไปในแนวทางเดียวกันต่อไป

ด้วยความเคารพต่อคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ แต่ยังไม่เห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ เนื่องจากเห็นว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจร้องทุกข์ดำเนินคดีในความผิดต่อส่วนตัวที่กระทำลงแก่นิติบุคคลที่ตนเองมีอำนาจกำกับดูแล จึงถือได้ว่าได้มีการสอบสวนในความผิดดังกล่าวโดยชอบแล้ว ส่งผลให้พนักงานอัยการโจทก์มีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสามตามฟ้อง

อัยการสูงสุด ชี้ขาดให้ฎีกา ตามหนังสือ ที่ อส ๐๐๑๕.๑/๔๒๑๘ ลง ๒๙ มี.ค. ๒๕๕๖

คำพิพากษาศาลฎีกาเกี่ยวกับพยานบอกเล่า

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๕๖๒๖/๒๕๕๓

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด โจทก์
นายณัฐพล เจริญกิจจนา จำเลย

ป.อ. มาตรา ๓๓๕(๑), วรรคแรก, ๓๓๖ ทวิ

ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๖/๓(๑), ๒๒๖/๓(๒), ๒๒๗/๑ วรรคหนึ่ง

พฤติการณ์การกระทำของจำเลยกับข้อเท็จจริงที่ได้จากเจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุมซึ่งกระทำการตามหน้าที่และไม่มีเหตุให้กลับแก่งจำเลย นำเข้าจะพิสูจน์ความจริงได้ จึงไม่ต้องห้ามที่จะนำมารับฟังเป็นพยานแวดล้อมกรณี ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๖/๓ (๑)

บันทึกคำให้การในชั้นสอบสวนและพยานหลักฐานอื่นของผู้เสียหายในการยืนยันตัวจำเลย อันเป็นเพียงพยานบอกเล่าซึ่งโดยหลักต้องห้ามมิให้รับฟัง เว้นแต่จะเข้าข้อยกเว้น และแม้จะเข้าข้อยกเว้น ในการรับฟัง ศาลจะต้องทำด้วยความระมัดระวัง แต่เมื่อปรากฏว่าผู้เสียหายมาศาลและพร้อมที่จะ เข้าเบิกความเป็นพยานโจทก์ ระหว่างรอการพิจารณาคดี มีญาติของจำเลยสองคนเข้าไปพูดคุยกับผู้เสียหาย จากนั้นผู้เสียหายออกไปจากศาลโดยไม่แจ้งให้โจทก์ทราบ ศาลชั้นต้นออกหมายจับผู้เสียหายเพื่อนำตัวมาเป็นพยานหลายนัด แต่ไม่ได้ตัวมาจนต้องงดสืบพยานปากผู้เสียหาย การหลบหนีและไม่ยอมมาเบิกความของผู้เสียหายน่าเชื่อถือว่าเพื่อช่วยเหลือจำเลย ถือเป็นกรณีมีเหตุจำเป็นไม่อาจเอาผู้เสียหายมาเบิกความได้อันเป็นข้อยกเว้นให้ศาลรับฟังพยานบอกเล่าได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๖/๓ (๒) และยังถือได้ว่าเป็นกรณีที่มีพฤติการณ์พิเศษแห่งคดี ศาลยอมรับฟังพยานบอกเล่าดังกล่าวเพื่อลงโทษจำเลยได้ ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๗/๑ วรรคหนึ่ง

โจทก์ฟ้องและแก้ไขฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕ (๑), ๓๓๖ ทวิ, ๕๘ และบวกโทษจำคุกที่รอไว้คดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๖๐/๒๕๕๖ ของศาลชั้นต้น เข้ากับโทษจำคุกในคดีนี้ และให้นับโทษจำคุกในคดีนี้ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๙๖/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๖๘๑/๒๕๕๗ ของศาลชั้นต้น กับให้จำเลยคืนกระเป๋าสะพาย โทรศัพท์เคลื่อนที่และเงินสดที่ยังไม่ได้คืนหรือใช้ราคาเป็นเงิน ๗,๓๐๐ บาท แก่ผู้เสียหาย

จำเลยให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้บวกโทษและนับโทษต่อ

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน

โจทก์ฎีกา โดยอัยการสูงสุดรับรองให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า

ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่าวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เวลาประมาณ ๑๖.๐๐ น. เจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจนครบาลดินแดงตรวจค้นรถยนต์หมายเลขทะเบียน วณ ๘๘๓๒ กรุงเทพมหานคร แต่ติดแผ่นป้ายทะเบียน ๕ ๗๑๑๑ กรุงเทพมหานคร (ป้ายแดง) ที่จำเลยขับผ่านจุดตรวจ ยึดได้ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ (ยาไอ) จำนวนเล็กน้อยเป็นของกลางจึงจับกุมจำเลยดำเนินคดีข้อหาขายยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาตและในการตรวจค้นรถยนต์ยังพบบัตรประจำตัวประชาชนของผู้หญิง ๘ ใบ ใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ของผู้หญิง ๑ ใบ นาฬิกาข้อมือ ๙ เรือน ต่างหู ๒ คู่ กบอิก ๔ ข้าง สร้อยคอ ๓ เส้น สร้อยข้อมือ ๓ เส้น แหวน ๕ วง เครื่องสำอางของผู้หญิง ๑ กล่อง ซิมการ์ดโทรศัพท์ ๑๘ อัน แผ่นป้ายทะเบียนรถยนต์หมายเลข วณ ๘๘๓๒ กรุงเทพมหานคร ๑ แผ่น และอื่น ๆ อีกหลายรายการ คงมีปัญหาตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ พยานโจทก์มีร้อยตำรวจโทชัยวัฒน์ผู้จับกุมเบิกความว่า หลังจับกุมจำเลยพยานได้ติดต่อไปยังผู้หญิงที่ปรากฏชื่ออยู่ในใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ ผู้หญิงคนดังกล่าวได้ไปพบและเล่าว่า ได้รู้จักกับจำเลยและชวนกันไปรับประทานอาหาร จากนั้นจำเลยพาเข้าโรงแรมแล้วปลดทรัพย์ซึ่งมีนาฬิกาข้อมือกับโทรศัพท์เคลื่อนที่ ๑ เครื่อง เหตุเกิดในท้องที่สถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก พยานจึงแนะนำให้ไปร้องทุกข์ที่สถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก กับมีพันตำรวจโทอิสระ

พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลมักกะสันเบิกความว่า เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ผู้เสียหายร้องทุกข์ต่อพยานว่า เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เวลาประมาณ ๒๓ นาฬิกา ผู้เสียหายได้พบกับจำเลยที่ร้านจิไอ้ ถนนพระราม ๙ แล้วชวนกันไปรับประทานอาหารที่ถนนสุขุมวิท โดยนั่งรถยนต์ของจำเลย หลังรับประทานอาหารเสร็จเวลา ๐๐.๒๐ นาฬิกา จำเลยพาไปส่งที่ร้านจิไอ้ จำเลยจอดรถและให้ผู้เสียหายลงไปช่วยหยิบกระเป๋าสะตางค์ของจำเลยซึ่งอยู่ที่เบาะหลังด้านขวา ผู้เสียหายลงไปหาแต่ไม่พบ เมื่อผู้เสียหายปิดประตูรถ จำเลยก็ขับรถออกไปโดยเอากระเป๋าสะพายของผู้เสียหายไปด้วย ภายในกระเป๋ามีโทรศัพท์เคลื่อนที่ ๑ เครื่อง เงินสด ๑,๐๐๐ บาท และบัตรประจำตัวประชาชน ๑ ใบ ต่อมาวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ผู้เสียหายพบข่าวที่จำเลยถูกจับกุมในหนังสือพิมพ์และจำได้ว่าเป็นคนร้าย จึงไปคูตัวที่สถานีตำรวจนครบาลดินแดงและนำบันทึกข้อความกับบัตรประจำตัวประชาชนไปร้องทุกข์ต่อพยานเพื่อให้ดำเนินคดีแก่จำเลย ผู้เสียหายชี้ภาพถ่ายของจำเลยที่ปรากฏในข่าว กับซีรี่ย์ยนต์ที่จำเลยใช้ก่อเหตุ หลังจากพยานรับตัวจำเลยไปดำเนินคดี พยานจัดให้ผู้เสียหายชี้ตัว ผู้ต้องหา ผู้เสียหายชี้ยืนยันว่าจำเลยเป็นคนร้ายตามบันทึกการชี้ตัวผู้ต้องหา เห็นว่า ร้อยตำรวจโทชัยวัฒน์จับกุมจำเลยและยึดได้ทรัพย์สินอยู่ในรถยนต์ของกลางจำนวนหลายรายการ โดยทรัพย์สินดังกล่าวมิใช่เป็นของจำเลย กับไม่มีเหตุผลใดที่จะมีบุคคลอื่นนำมาเก็บไว้หรือหลงลืมไว้ในรถจำนวนมากเช่นนี้ ทั้งจำเลยมิได้ให้การต่อเจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุมและพนักงานสอบสวนกับนำสืบให้เห็นว่าเป็นการมีอยู่หรือได้มาโดยชอบ การมีไว้ในครอบครองซึ่งทรัพย์สินดังกล่าวของจำเลยจึงนับว่าเป็นพินัย ทั้งสอดคล้องกับการพบทรัพย์สินซึ่งมีทั้งใบอนุญาตขับขี่รถยนต์และบัตรประจำตัวประชาชนของผู้หญิงจำนวนมากอยู่ในรถ กับยังปรากฏว่ามีการถอดป้ายทะเบียนที่แท้จริงออกแล้วนำแผ่นป้ายทะเบียนอื่น (ป้ายแดง) ติดไว้แทนโดยปราศจากเหตุผล อันเป็นลักษณะของการปิดบังอำพรางหมายเลขทะเบียนของรถที่แท้จริงไว้ พุทธิการณ์แห่งการกระทำของจำเลยกับข้อเท็จจริงที่ได้จากร้อยตำรวจโทชัยวัฒน์เช่นนี้ น่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ จึงไม่ต้องห้ามที่จะนำมารับฟังเป็นพยานแวดล้อมกรณี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖/๓ (๑) ครั้นเมื่อมีการเสนอข่าวและแพร่ภาพถ่ายของจำเลยในหนังสือพิมพ์ ผู้เสียหายก็ได้เข้าร้องทุกข์และให้การต่อพันตำรวจโทอิสระพนักงานสอบสวน อันเป็นการยืนยันมาโดยตลอดว่าจำเลยลักทรัพย์ของผู้เสียหาย และโดยไม่มีเหตุผลใดที่ผู้เสียหายจะต้องไปกลั่นแกล้งกล่าวหาจำเลย แม้ในชั้นพิจารณาโจทก์ไม่ได้ตัวผู้เสียหายมาเบิกความเป็นพยาน คงมีเพียงบันทึกคำให้การของผู้เสียหายในชั้นสอบสวน ภาพถ่ายการชี้ยืนยันภาพถ่ายของจำเลยในหนังสือพิมพ์ ภาพถ่ายการชี้ยืนยันรถยนต์ของกลาง และบันทึกการชี้ตัวผู้ต้องหา อันเป็นเพียงพยานบอกเล่าซึ่งในกรณีวินิจฉัยพยานบอกเล่าที่จำเลยไม่มีโอกาสถามค้าน ศาลจะต้องกระทำด้วยความระมัดระวังก็ตาม แต่ปรากฏข้อเท็จจริงตามคำร้องของโจทก์ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๗ และรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นลงวันที่เดียวกัน เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ว่า ในวันนัดสืบพยานโจทก์ในช่วงเช้าผู้เสียหายมาศาลและพร้อมที่จะเข้าเบิกความเป็นพยานโจทก์ แต่ปรากฏว่าระหว่างรอการพิจารณาคดี มีญาติของจำเลย ๒ คน เข้าไปพูดคุยกับผู้เสียหายในลักษณะกระซิบกระซาบกัน จากนั้นผู้เสียหายออกไปจากศาลโดยไม่แจ้งให้โจทก์ทราบ ศาลชั้นต้นได้เลื่อนคดีและออกหมายจับผู้เสียหายเพื่อนำตัวมาเป็นพยานหลายนัด แต่ไม่ได้ตัวมาจนถึงนัดสืบพยานปากผู้เสียหาย พุทธิการณ์ในการหลบหนีและไม่ยอมมาเบิกความในชั้นพิจารณาของผู้เสียหายดังกล่าว จึงน่าเชื่อว่าเพื่อที่จะช่วยเหลือจำเลยนั่นเอง อันถือได้ว่าเป็นกรณีที่มีพฤติการณ์พิเศษแห่งคดี ศาลย่อมรับฟังพยานบอกเล่าดังกล่าวเพื่อลงโทษจำเลยได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๗/๑ วรรคหนึ่ง ข้อที่จำเลยนำสืบทำนองว่า นางสาวเมย์ที่บัตรประจำตัวประชาชนตกไว้ในรถ อันเป็นการอ้างในทำนองว่าจำเลยไม่ได้ลักแต่ผู้เสียหายทำตกไว้เองนั้น ไม่สมเหตุสมผลเพราะตามปกติธรรมดาของวิญญูชนย่อมต้องเก็บบัตรประจำตัวประชาชนไว้ในกระเป๋าสะตางค์ติดตัวเป็นอย่างดี จึงเป็นไปได้ยากที่บัตรประจำตัวประชาชนของผู้เสียหายจะหลุดล่วงออกมาเองและตกอยู่ในรถได้ ประกอบกับทรัพย์สินของผู้เสียหายยังมีกระเป๋าสะพาย ๑ ใบ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๑ เครื่อง และเงินสดอีก ๑,๐๐๐ บาท ซึ่งหากเป็นเรื่องที่ผู้เสียหายลืมทิ้งไว้ตามที่จำเลยนำสืบต่อผู้คดี ทรัพย์สินเหล่านั้นย่อมต้องยังอยู่ในรถของจำเลยเช่นเดียวกับบัตรประจำตัวประชาชน แต่ทรัพย์สินดังกล่าวหาย ไป ข้ออ้างของจำเลยจึงไม่น่าหนักในการรับฟัง พยานหลักฐานของโจทก์มีน้ำหนักมั่นคงรับฟังได้โดยปราศจากข้อสงสัยว่าจำเลยเป็นคนร้ายลักทรัพย์ของผู้เสียหายไป จำเลยจึงมีความผิดตามฟ้อง พยานหลักฐานของจำเลยไม่มีน้ำหนักหักล้างพยานหลักฐานของโจทก์ได้ ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษายกฟ้องโจทก์นั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น

พิพากษากลับเป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๕ (๑) วรรคแรก ประกอบมาตรา ๓๓๖ ทวิ จำคุก ๓ ปี และให้ปรับโทษต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๙๖/๒๕๕๗ และคดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๖๘๑/๒๕๕๗ ของศาลชั้นต้น กับให้จำเลยคืนกระเป๋าสะพาย โทรศัพท์เคลื่อนที่และเงินสดที่ยังไม่ได้คืนหรือใช้ราคา ๗,๓๐๐ บาท แก่ผู้เสียหาย

(ประเสริฐ โอนรัตน์วิบูล - นิยุต สุภัทรพาหิรผล - วิรุฬห์ แสงเทียน)

คำพิพากษาศาลฎีกาเกี่ยวกับพยานบอกเล่า

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๐๐๘/๒๕๕๔

พนักงานอัยการจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โจทก์

นายสนธิ ทองนิล

จำเลย

ป.อ. มาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง, ๒๘๕

ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒๖/๓(๑) วรรคสอง, ๒๒๗/๑

ผู้เสียหายเบิกความเป็นพยานว่า ขณะจำเลยกระทำชำเราผู้เสียหาย ผู้เสียหายไม่ได้ขัดขืนเพราะเห็นว่าจำเลยเป็นบิดา แต่ให้การตามบันทึกคำให้การต่อหน้าบุคคลที่ผู้เสียหายร้องขอ พนักงานอัยการ และนักสังคมสงเคราะห์ว่า ขณะจำเลยกระทำชำเราผู้เสียหาย ผู้เสียหายได้ร้องขอไม่ให้จำเลยทำ จำเลยไม่ฟังและผู้เสียหายก็มีร่างกายไม่สมประกอบ ไม่มีแรงที่จะขัดขืน ผู้เสียหายเป็นบุตรจำเลยและเบิกความตอบทนายจำเลยถามค้านว่า ผู้เสียหายยังรักจำเลยและไม่ประสงค์จะเอาเรื่องจำเลย เชื่อว่าผู้เสียหายเบิกความในชั้นพิจารณาเพื่อช่วยเหลือจำเลย คำให้การชั้นสอบสวนของผู้เสียหายจึงน่าเชื่อว่าคำเบิกความ แม้คำให้การในชั้นสอบสวนจะเป็นพยานบอกเล่าแต่เมื่อพิจารณาตามสภาพ ลักษณะ แหล่งที่มาและข้อเท็จจริงแวดล้อมของพยานบอกเล่า น่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ ประกอบกับเป็นเรื่องผิดปกติวิสัยที่บุตรจะยินยอมให้บิดากระทำชำเรา คำให้การชั้นสอบสวนของผู้เสียหายจึงมีเหตุผลหนักแน่นรับฟังได้

โจทก์ฟ้อง ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑, ๒๗๖, ๒๘๕

จำเลยให้การรับสารภาพ

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๒๘๕ จำคุก ๑๕ ปี จำเลยให้การรับสารภาพ มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๗ ปี ๖ เดือน คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก

จำเลยฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ผู้เสียหายเบิกความเป็นพยานว่า ขณะจำเลยกระทำชำเราผู้เสียหาย ผู้เสียหายไม่ได้ขัดขืนเพราะเห็นว่าจำเลยเป็นบิดา แต่ให้การตามบันทึกคำให้การ ต่อหน้านางสาวกรรณิกา บุคคลที่ผู้เสียหายร้องขอ พนักงานอัยการ และนักสังคมสงเคราะห์ว่า ขณะจำเลยกระทำชำเราผู้เสียหายนั้น ผู้เสียหายได้ร้องขอไม่ให้จำเลยทำ จำเลยไม่ฟังและผู้เสียหายก็มีร่างกายไม่สมประกอบ ไม่มีแรงที่จะขัดขืน ผู้เสียหายเป็นบุตรจำเลยและเบิกความตอบทนายจำเลยถามค้านว่า ผู้เสียหายยังรักจำเลยและไม่ประสงค์จะเอาเรื่องจำเลย เชื่อว่าผู้เสียหายเบิกความในชั้นพิจารณาเพื่อช่วยเหลือจำเลย คำให้การชั้นสอบสวนของผู้เสียหายจึงน่าเชื่อว่าคำเบิกความ แม้คำให้การชั้นสอบสวนจะเป็นพยานบอกเล่า แต่เมื่อพิจารณาตามสภาพ ลักษณะ แหล่งที่มาและข้อเท็จจริงแวดล้อมของพยานบอกเล่า นั้น น่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้โดยระมัดระวังแล้ว ประกอบกับเป็นเรื่องผิดปกติวิสัย ที่บุตรจะยินยอมให้บิดากระทำชำเรา คำให้การชั้นสอบสวนของผู้เสียหายจึงมีเหตุผลอันหนักแน่นรับฟังได้ เมื่อผู้เสียหายมีสภาพกายพิการขาทั้งสองข้างไม่สามารถใช้การได้ และได้ความจากคำให้การชั้นสอบสวนของผู้เสียหายว่า การกระทำชำเราผู้เสียหายนั้น จำเลยจะจับผู้เสียหายถอดกางเกงชั้นนอกและชั้นในออก แล้วให้ผู้เสียหายนอนหงายบนเตียง จากนั้นคร่อมทับบนตัวผู้เสียหาย จับขาทั้งสองของผู้เสียหายแยกออกและขยับตัวเข้ามากระหว่างขาของผู้เสียหายแล้วดันอวัยวะเพศเข้าไปในช่องคลอดของผู้เสียหาย ประกอบกับจำเลยให้การรับสารภาพ พยานหลักฐานโจทก์ที่น่าสืบประกอบคำรับสารภาพของจำเลยจึงฟังได้ว่า จำเลยกระทำชำเราผู้เสียหายโดยผู้เสียหายอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ จำเลยจึงมีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราผู้สืบสันดาน ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ พิพากษาลงโทษจำเลยนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน

(โสภส สุวรรณเนตร - วีระวัฒน์ ปวรอาจารย์ - ชีพ จุลมนต์)

โรคที่มาในช่วงน้ำท่วม

ในภาวะน้ำท่วมอาจมีความเสี่ยงในการเกิดโรคต่อไปนี้เพิ่มมากขึ้น ได้แก่

- โรคติดต่อเนื่องจากน้ำไม่สะอาด ได้แก่ ไทฟอยด์ อหิวาห์ โรคฉี่หนู และไวรัสตับอักเสบบี เอ
- โรคติดต่อเนื่องจากมีแมลงเป็นพาหะ ได้แก่ ไข้มาลาเรีย ไข้เลือดออก
- อุบัติเหตุ และการบาดเจ็บต่าง ๆ เช่นการจมน้ำ

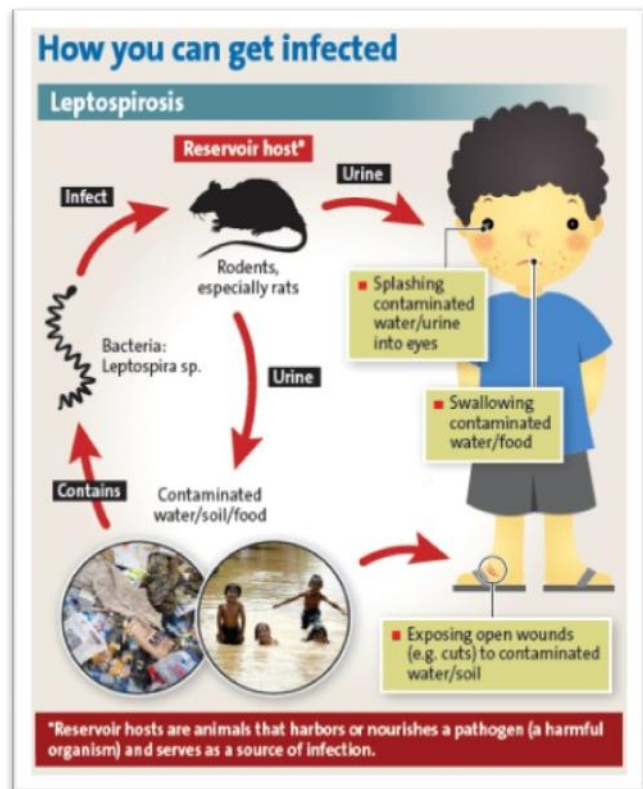
โรคติดต่อเนื่องจากน้ำไม่สะอาด Water-borne diseases

ภาวะน้ำท่วม จะสัมพันธ์กับความเสี่ยงในการติดเชื้อที่เพิ่มขึ้น ยิ่งถ้าเกิดขึ้นในชุมชนใหญ่ หรือขาดแคลนน้ำสะอาด เนื่องจากน้ำดื่มที่ไม่สะอาดและติดเชื้อ น้ำที่ไม่สะอาดอาจจะทำให้เกิดการติดเชื้อได้ ไม่ว่าจะเป็นผิวหนังอักเสบ แผลติดเชื้อ ตาอักเสบ หรือการติดเชื้อทางเดินอาหาร

เชื้อโรคที่สามารถติดต่อทางน้ำได้แก่

1. เชื้อไวรัส เช่น เชื้อไวรัสตับอักเสบบี A หรือ เชื้อโปลิโอ
2. เชื้อ แบคทีเรีย เช่น เชื้อ อหิวาต์ ไทฟอยด์ เชื้อ Coliform ที่ทำให้มีอาการท้องเสีย
3. เชื้อโปรโตซัว เช่น cryptosporidium, amebae, giardia

ส่วนใหญ่แล้วการติดเชื้อโรคจะมาจาก การดื่มน้ำที่ไม่สะอาด แต่มีบางโรคที่สามารถระบาดได้มากโดยการติดต่อทางการสัมผัสทางผิวหนังเช่น โรคฉี่หนู leptospirosis ซึ่งเป็นแบคทีเรียชนิดหนึ่ง ที่สามารถติดต่อผ่านทางผิวหนังหรือเยื่อของร่างกายที่สัมผัสกับน้ำที่ปนเปื้อนจากฉี่หนูหรือสัตว์เลื้อยลูกด้วยนมที่ติดเชื้อ แบบที่เคยมีการระบาดในประเทศไทยในปี 2000

Leptospirosis หรือโรคฉี่หนู เป็นโรคติดเชื้อที่เกิดจากเชื้อชื่อ leptospira ซึ่งหากติดเชื้อคนไข้จะมีอาการไข้สูง ปวดหัวมาก ปวดเมื่อยตามตัว ถ้าเป็นรุนแรงอาจจะมีอาการตัวเหลืองตาเหลือง ตับวาย ไตวาย หรือระบบทางเดินหายใจล้มเหลวได้ หากมีอาการดังกล่าวควรรีบไปพบแพทย์โดยด่วน

ผู้ได้รับเชื้ออาจมีอาการหลังได้รับเชื้อ 2 - 4 วันอาการที่เริ่มต้นอาจจะมีไข้เฉียบพลัน ระยะเวลาจะมีอาการไข้ หนาวสั่น ปวดหัว ปวดตามตัว คลื่นไส้ และท้องเสีย อาการอาจจะดีขึ้นได้เอง และจะกลับมามีอาการอีกครั้งรอบและรุนแรงขึ้นหากไม่ได้รับการรักษา อาการจะมีได้ตั้งแต่ไม่กี่วันจนถึงเป็นเดือน บางคนอาจจะหายได้เอง แต่ใช้เวลาเป็นเดือน แต่ถ้ามีอาการรุนแรงอาจจะถึงแก่ชีวิตได้

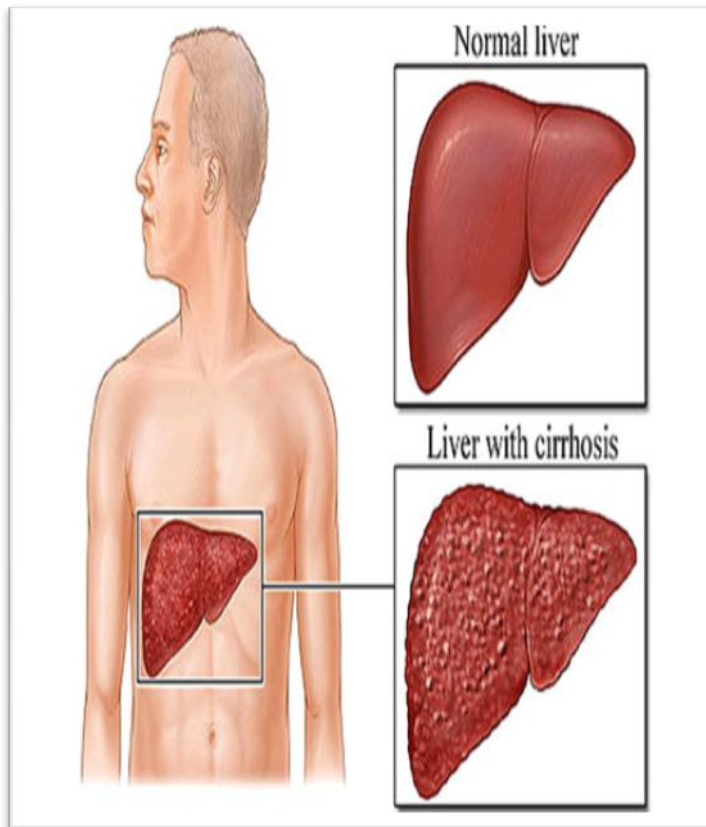
การรักษาคือการใช้ยาแก้อักเสบเช่น Doxycycline หรือ penicillin ฉีดเข้าเส้นเลือด ดังนั้นหากมีไข้วอร์ริบพบแพทย์เพื่อทำการตรวจและให้การรักษา

ไวรัสตับอักเสบ A เป็นโรคที่มีอาการอักเสบของตับ เกิดจากการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบ A จากการรับประทานอาหารหรือน้ำที่ปนเปื้อน ระยะฟักตัวประมาณ 15-45 วันก่อนจะมีอาการ อาการเริ่มต้นจะมีอาการปวดเมื่อยตามตัว ไม่อยากอาหาร คลื่นไส้ ไข้ต่ำ ๆ อูจจาระสีซีด และปัสสาวะสีเข้ม มีอาการตัวเหลืองตาเหลืองดีซ่าน แพทย์จะทำการตรวจเลือดเพื่อยืนยันการติดเชื้อ และให้การรักษาโดยการพัก ให้น้ำเกลือ หลีกเลี่ยงแอลกอฮอล์และอาหารมัน การพักฟื้นอาจใช้เวลาประมาณ 3-6 เดือน สำหรับไวรัสตับอักเสบ A สามารถป้องกันได้โดยการฉีดวัคซีน

การป้องกันโรคติดเชื้อที่มาจากน้ำ

ส่วนใหญ่แล้วโรคลุมนี้อาจมาจากการปนเปื้อนของอาหารและน้ำ ดังนั้นการป้องกันคือการพยายามดื่มน้ำที่สะอาด และต้องพยายามดื่มน้ำให้เพียงพอเพื่อป้องกันร่างกายขาดน้ำ

- ดื่มน้ำที่สะอาด
- ใช้น้ำที่ต้มสุก หรือผ่านคลอรีน
- ถ้ามีอาการท้องเสียขาดน้ำ ควรดื่มน้ำเกลือแร่เสริม
- หากมีอาการไข้ หรืออาการผิดปกติควรพบแพทย์
- สามารถใช้ยาลดไข้ บรรเทาอาการไข้ได้
- ล้างมือให้สะอาดด้วยสบู่และน้ำสะอาด
- ทำความสะอาดอาหารและปรุงอาหารให้สุกทุกครั้ง

โรคติดต่อที่เกิดขึ้นจากแมลงเป็นพาหะ Vector-borne diseases

ภาวะน้ำท่วมจะทำให้แมลงที่เป็นพาหะของโรคต่าง ๆ เพิ่มจำนวนมากขึ้น เช่นยุงลาย ทำให้เสี่ยงต่อการระบาดของไข้เลือดออก หรือในป่า มียุงกันป่อง ที่ทำให้เกิดไข้มาลาเรียซึ่งอาจเกิดขึ้นหลังจากการเกิดน้ำท่วมประมาณ 6 สัปดาห์

โรคอื่น ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในภาวะน้ำท่วม

- เรื่องของอุบัติเหตุ ไม่ว่าจะเป็นการจมน้ำ หรืออุบัติเหตุการบาดเจ็บอื่น ๆ ถ้ามีบาดแผลอย่าลืมฉีดวัคซีนป้องกันบาดทะยักและรับยาแก้อักเสบเพื่อป้องกันการติดเชื้อ
- ภาวะอุณหภูมิต่ำผิดปกติ hypothermia มักจะพบในเด็กเล็ก ถ้าติดอยู่ในน้ำเป็นเวลานาน ๆ และทำให้เสี่ยงต่อการติดเชื้อทางเดินหายใจมากขึ้น

034

eat well
text: Banbie

ใน 1 วัน เพื่อนๆ ดื่มน้ำกันได้วันละกี่แก้ว
ให้นับเฉพาะน้ำเปล่านะ น้ำอัดลม น้ำผลไม้
น้ำนม ไม่นับรวมนะ...รู้ๆ กันอยู่ใน 1 วัน
ต้องดื่มน้ำให้ได้อย่างน้อย 8-10 แก้ว
แล้วรู้มั๊ย...ว่าควรดื่มเวลาไหนยังไง

1 DAY

6.00 ๖.

1 แก้ว สำหรับเวลาเช้า หลังตื่นนอน
และก่อนที่จะแปร่งฟัน น้ำอุ่นเหมาะ
ที่สุด เพราะจะช่วยล้างลำไส้ และช่วย
ให้ระบบขับถ่ายของเสียทำงานเป็น
ปกติ

9.00-11.00 ๖.

2 แก้ว สำหรับเวลาสายๆ ระบบของ
ร่างกายได้ทำงานไปช่วงเวลาหนึ่งแล้ว
ก็จะเริ่มมีของเสียเกิดขึ้น ดังนั้นจึงควร
ดื่มน้ำเข้าไปเพื่อให้ร่างกายขับของเสีย
นั้นออกซะ

12.00 ๖.

ไม่ควรดื่มน้ำ ก่อนและหลังรับประทานอาหาร
อาหารเสร็จใหม่ๆ เพราะจะทำให้
น้ำย่อยในกระเพาะอาหารเจือจางลง
ทำให้ประสิทธิภาพในการย่อยลดลง

น้ำ 1 แก้ว สร้างความ
สดชื่นยามเหนื่อยล้า ให้ผิว
ชุ่มชื้นสดใส ไม่แห้งตึง
ช่วยล้างพิษ และขับสารพิษ
ออกจากร่างกาย ลดความ
เสี่ยงของการเกิดโรคมะเร็ง
ลำไส้ใหญ่ ช่วยให้ทุกระบบ
ในร่างกายทำงานเป็นปกติ
และมีประสิทธิภาพในการ
ทำงานเต็มที่ ยิ่งดื่มยิ่งดี
ดื่มเท่าไรก็ไม่膩วัน...

14.00-16.00 ๖.

3 แก้ว สำหรับช่วงบ่ายร่างกายเริ่มเหนื่อยล้า
จากการเรียน และการทำงาน จิบน้ำทีละนิด
เพื่อเรียกความสดชื่นให้กับร่างกาย

18.00-20.00 ๖.

3 แก้ว สำหรับช่วงเวลาเย็น

21.00 ๖.

1 แก้ว สำหรับก่อนนอน เลือกน้ำอุ่นจะช่วยให้
นอนหลับสบายยิ่งขึ้น แถมช่วยชะล้าง
ลำไส้และกระเพาะอาหาร

****น้ำอุณหภูมิปกติ จิบได้ทั้งวัน
ส่วนน้ำอุ่น เวลาเช้าและก่อนนอน
เวิร์คสุดๆ****

พระบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ทรงมีพระนามเดิมว่า พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ เป็นโอรสองค์ที่ ๑๔ ในสมเด็จพระปิยมหาราช พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชการที่ ๕ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ซึ่งประสูติแต่เจ้าจอมมารดาตลับประสูติ ณ เมื่อวันที่พุธ ขึ้น ๑๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ปีจอ ฉศก จุลศักราช ๑๒๓๖ ตรงกับวันที่ ๒๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๑๗ พระองค์ทรงเป็นต้นราชสกุล รพีพัฒน์

พระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้ารพีพัฒนศักดิ์ ทรงเข้าศึกษาภาษาไทยเป็นครั้งแรกในสำนักพระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) เมื่อได้ผ่านการศึกษภาษาไทยเป็นเบื้องต้นแล้วทรงเข้าศึกษาภาษาอังกฤษขั้นต้นในสำนักครูรามสามิ และในพุทธศักราช ๒๔๒๖ ทรงเข้าศึกษาภาษาไทยอยู่ในสำนักพระยาโสภาทวารกิจ(แก่น) เปรียญ ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๔๒๗ ทรงเข้าศึกษาในโรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ โดยมีเจ้าพระยายมราช (ปั้น สุขุม) เป็นครูสอน

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ทรงเข้าศึกษาชั้นมัธยมในกรุงลอนดอนเป็นเวลา ๓ ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมแล้ว พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้พระองค์ศึกษาวิชาฝ่ายพลเรือน พระองค์ทรงเลือกเรียนวิชากฎหมาย เหตุที่ทรงเลือกวิชากฎหมายก็เนื่องจากเมืองไทยในเวลานั้นมีศาลกงสุลฝรั่งชาวยุโรปและอเมริกามีอำนาจในประเทศไทยซึ่งยากแก่การปกครอง จึงมีพระทัยตั้งมั่นที่จะพยายามขอเลิกอำนาจศาลกงสุลต่างๆทั้งนี้เพื่อให้ประเทศของเรา มีเอกราชทางการปกครองอย่างแท้จริง ซึ่งทรงเลือกศึกษาวิชากฎหมายเพื่อจะได้กลับมาพัฒนากฎหมายของบ้านเมืองกับพัฒนาผู้พิพากษาและราชการศาลยุติธรรมให้ดีขึ้นเพื่อต่างชาติจะได้ยอมรับนับถือและยอมอยู่ใต้อำนาจของศาลเรา

พระองค์ทรงศึกษา ณ สำนักโครส์เซิร์ริช มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด ทรงจบการศึกษาและได้รับปริญญา B.A. ชั้นเกียรตินิยม ภายในเวลา ๓ ปีและมีพระชันษาได้เพียง ๒๐ พรรษา เป็นที่พอพระราชหฤทัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงยิ่งนักถึงกับทรงเรียกเสด็จในกรมว่า “เฉลิมฉัตรพื”

พระองค์เสด็จกลับมาถึงกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. ๒๔๓๗ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้พระองค์ทรงรับราชการในออฟฟิศราชเลขาธิการ(สำนักเลขาธิการ)และกลางปีนั้นทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งให้พระองค์เป็นองคมนตรี

ในปี พ.ศ.๒๔๓๙ โปรดเกล้าฯ ให้เสด็จในกรมฯ ทรงรับตำแหน่งสภานายกพิเศษ ทรงจัดตั้งศาลในมณฑลอยุธยาเป็นแห่งแรก ทรงตัดสินคดีที่ค้างด้วยพระองค์เองโดยความรวดเร็วและยุติธรรม ปรากฏพระปรีชาสามารถเป็นที่นิยมยินดีทั่วไปในหมู่ประชาชนมณฑลนั้น นอกจากนั้นก็ได้จัดตั้งศาลมณฑลต่างๆ อีกหลายแห่ง

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าอยู่หัว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประกาศตั้งให้เสด็จในกรมฯ เป็นเสนาบดีกระทรวงยุติธรรม เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ.๒๔๓๙ เมื่อพระองค์ทรงได้รับตำแหน่งแล้วก็ได้ทรงเริ่มจัดการแก้ไขเปลี่ยนแปลงงานในกระทรวงยุติธรรมให้เป็นระเบียบเรียบร้อยยิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นรูปแบบสากลนิยม

พ.ศ.๒๔๔๐ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้เสด็จในกรมฯ เป็นประธานตรวจพระราชกำหนดบทอัยการเก่าใหม่ พระองค์ทรงเป็นกำลังทำกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.๑๒๗ ซึ่งเป็นประมวลกฎหมายไทยฉบับแรก หลังจากที่ประกาศใช้ประมวลกฎหมายฉบับดังกล่าว พระองค์ยังทรงอุตสาหะนิพนธ์ตำราอธิบายตัวกฎหมายนั้นให้กระจ่างชัดเพื่อสะดวกแก่การศึกษาและตีความให้ตรงกับเจตนาารมณ์ของผู้ร่างเดิม

ในปี พ.ศ.๒๔๔๑ พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เสด็จในกรมฯ เป็นกรรมการตัดสินความฎีกา คณะกรรมการชุดนี้มีชื่อว่า ศาลกรรมการฎีกา ทำหน้าที่เป็นศาลสูงสุดของประเทศ ซึ่งปัจจุบันกลายมาเป็นศาลฎีกา

ต่อมาในปี พ.ศ.๒๔๔๒ เสด็จในกรมฯ ทรงได้รับพระราชทานพระสุพรรณบัตรเป็นกรมหมื่นราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ตามโบราณประเพณีของไทยสำหรับพระองค์เจ้าพระองค์ใดที่บำเพ็ญคุณงามความดีอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติเป็นนอกประการ จะได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาเป็นพระองค์เจ้าต่างกรม

เมื่อ พ.ศ.๒๔๕๓ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ได้ถวายหนังสือกราบบังคมทูลลาออกจากตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงยุติธรรม นับรวมเวลาที่ทรงดำรงตำแหน่งเป็นเวลาถึง ๑๔ ปี ตลอดเวลานี้ได้ทรงปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเต็มความสามารถ ในระหว่างที่ทรงดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงยุติธรรม เสด็จในกรมฯ ทรงมีพระวิริยะอุตสาหะในการทำงานอย่างดีเมื่อพระยามานวราชเสวี ทูลว่า “ไม่เคยเห็นใครทำงานมากอย่างได้ฝ่าพระบาทมีพระสงค้อย่างไร” ทรงตอบว่า “รู้ใหม่ว่า My life is Service” (ชีวิตของฉันเกิดมาเพื่อรับใช้ประเทศชาติ) และทรงยกคติพจน์ของชาวอังกฤษชื่อ Kingsley s ให้ท่านฟัง โดยรับสั่งว่าพระองค์ทรงยึดถือคติพจน์นั้นเป็นหลักประจำพระองค์คือ

คนเราควรจะให้	แต่ไม่ควรจะขออะไรจากคนอื่น
ควรจะกินพอประมาณ	ไม่ควรจะมากเกินไปถึงท้องกาง
ควรช่วยเหลือคนอื่น	ไม่ใช่เหยียบย่ำ
ควรจะใช้	ไม่ควรคิดเป็นนายคน

ในปี พ.ศ. ๒๔๖๒ เสด็จในกรมฯ ทรงประชวรด้วยพระวัณโรคที่พระวัักกะ ได้ขอพระราชทานกราบถวายบังคมลาพักราชการพระองค์และได้เสด็จไปรักษาพระองค์ ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศสจนกระทั่งสิ้นพระชนม์ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๓ เวลา ๒๑ นาฬิกา พระชนมายุได้ ๔๗ พรรษา อันนำความโศกเศร้าเสียใจมาสู่วงการนักกฎหมายไทยยิ่งนัก พระศพของพระองค์ท่านได้รับการประกอบพิธีถวายเพลิงพระศพ ณ กรุงปารีสและได้อัญเชิญพรอัฐิเข้ามากรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๖๓

การศึกษาเล่าเรียนกฎหมายในสมัยนั้นเป็นไปในวงแคบ ผู้ที่มีความรู้ในทางกฎหมายแทบจะนับตัวถ้วนซึ่งผู้ที่ใคร่จะมีความรู้ในทางกฎหมาย ก็ต้องสมัครเข้าไปรับใช้การงานของท่านเสนาบดีบ้าง ท่านผู้ใหญ่ในวงการกฎหมายบ้าง เมื่อก่อนเหล่านั้นเมตตาที่สั่งสอนให้ที่ละเล็กละน้อย เสด็จในกรมฯ ทรงดำริว่า การที่จะรับราชการฝ่ายการศาลยุติธรรมให้เป็นไปด้วยดีนั้นมีความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีผู้รู้กฎหมายมากยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อนซึ่งทางที่ต้นมีความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีผู้รู้กฎหมายมากยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อนซึ่งทางที่ดีที่สุดก็คือ เปิดให้มีการสอนวิชากฎหมายขึ้นให้แพร่หลายโดยให้โอกาสแก่บุคคลที่สนใจเข้าศึกษาได้ จึงได้ทรงตั้งโรงเรียนกฎหมายขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๐ เนื่องจากโรงเรียนกฎหมาย ซึ่งเสด็จกรมฯ ได้ทรงจัดตั้งขึ้นมีการศึกษาเป็นปีกแผ่น พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๖ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๕๕ ให้ยกให้โรงเรียนกฎหมายขึ้นเป็นโรงเรียนหลวงในกระทรวงยุติธรรม พระองค์ได้ทรงริเริ่มพระราชทานกำเนิด เนติบัณฑิตยสภาขึ้นมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗ ต่อมาเมื่อพระบรมราชโองการ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๗ ให้โรงเรียนกฎหมายอยู่ในความควบคุมของสภานิติศึกษา จนกระทั่งมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง โรงเรียนกฎหมายได้โอนไปรวมกับแผนกรัฐศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรียกว่า แผนกนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ เมื่อรัฐบาลจึงได้จัดตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จึงได้โอนแผนกนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ไปดำเนินการสอนโดยแยกเป็นอิสระส่วนหนึ่งต่างหาก

การศึกษาในทางกฎหมายที่เป็นปีกแผ่นแน่นหนามาได้จนถึงทุกวันนี้ คงไม่มีใครโต้แย้งว่ามีใช้เป็นผลโดยตรงอันสืบเนื่องมาจากพระราชดำริและพระอุตสาหะวิริยะของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์

ด้วยพระเกียรติคุณที่มีต่อประเทศชาติและนักกฎหมายทั้งปวงเป็นอนุเคราะห์ประการทำให้ประชาชนทั่วไปขนานนามพระองค์ท่านว่า “พระบิดาและปฐมอาจารย์แห่งนักกฎหมายไทย” และเนติบัณฑิตยสภาจึงได้ถวายการยกย่องพระองค์ท่านเป็น “พระบิดาแห่งกฎหมายไทย” เมื่อปี ๒๔๙๗ ทั้งเริ่มต้นเรียก วันที่ ๗ สิงหาคมของทุกปีเป็น “วันรพี” เพื่อเป็นการน้อมรำลึกถึงวันคล้ายวันสิ้นพระชนม์ พร้อมทั้งมีการจัดงานบำเพ็ญกุศลอุทิศถวายเป็นประจำทุกปี

พันธกิจ

❀ ดำเนินการที่สอดคล้องกับภารกิจของสอชอและให้คณาจารย์มหาวิทยาลัย
อันเป็นที่ปรารถนาของคณาจารย์และคณาจารย์ให้แก่มหาวิทยาลัยการศึกษาระดับบัณฑิต
หรือผู้มีอำนาจที่กฎหมายบัญญัติ ในสำนักงานคดีอาญาซึ่งคดี
ได้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งขาดคดีแล้ว และพนักงานอัยการ
ได้มีคำสั่งไว้คุณธรรมหรือไม่วิกฤต อันเป็นที่ปรารถนาของคณาจารย์และคณาจารย์
ที่สำนักงานอัยการต่าง ๆ ได้เสนอมา

❀ พิจารณาตรวจสอบปัญหาข้อที่ ๑๗ หรือข้อกฎหมายหรือข้อ
บทประพันธ์ที่ออกมิตั้งในกระบวนการยุติธรรมของคณาจารย์ที่
ปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาภารกิจในด้านภารกิจของคณาจารย์
ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

❀ ปฏิบัติงานร่วมกัน หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน้
งานอื่น ๆ ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับ
มอบหมาย

วิสัยทัศน์

“ฟื้นฟูเขี้ยวอนาญ ด้านการตรวจสอบสวนคดีอาญา
ในชั้นอุทธรณ์และฎีกา อย่างมีคุณภาพ”

บรรณาธิการ : พ.ต.อ.นพพร ศุกพัฒน์

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : พ.ต.อ.จารุพันธ์ เสริมพงศ์

ผู้ช่วยหัวหน้ากองบรรณาธิการ : พ.ต.ท.หญิง สหทยา สุทรเทศ , พ.ต.ท.คมสัน ลิ้มปัญญาเลิศ

เจ้าหน้าที่กองบรรณาธิการ : ว่าที่ พ.ต.ท.ทวีศักดิ์ ดัมภีระ , พ.ต.ต.ธนิต ทับเดลียว , ร.ต.อ.หญิง อัญรดี โทณวนิก , ว่าที่ ร.ต.ท.ธนรรณพ เหล่าเขตรกิจ , ส.ต.ท.หญิง ดลกนก เชียงปิว , ส.ต.ต.เทวินทร์ ศรีพัว

ส่วนตรวจสอบสำนวนคดีอุทธรณ์และฎีกา โทร ๐๒ ๒๐๕ ๓๔๕๗ โทรสาร ๐๒ ๒๕๒ ๔๐๐๓